

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929

ELLET

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
ucca) 10. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre . . . . . 600 lej
Negyedévre . . . . . 320 lej
Egy hónapra . . . . . 110 lej

KULFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egy évre 10 dollár
Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
vétnek fel

SÁG

eskedelm
randuma

nta egyszer az ország
tkárjának a bevonására
rtson, mert csak így
ndó és hasznos érintke
és a kereskedelmi kam
rendeletek kiadásánál
sánál a minisztérium ha
kerje ki a Kamarák ve

rszagos szövetsége decem
ban kongresszust tart B
az alkalomra készült
memorandum.

egyet köt a Katz és Bern
l. A Katz és Bernát e
zói, számszerint 50-en, t
ele-ügynökség irodájáb
zletet tartottak és itt e
adták a cég 60 százaléka
atát, fizetendőleg 4 hón
ég végleges megkötésé
vi egyenlő részletben. M
ezők circa 2 millió lej
elnek és mindnyájan a
al viseltetnek a 20 év
álló cég irányában, m
g van, hogy a kénysz
sa elkerülésével a cég p
összes hitelezőivel me

ekirataiból. 20.30: Euró
hár-est. Kern Adél, Pata
écsi filharmonikusok. Ma

Lehár hangv.
Schubert szonáta.
45: Duettek operákból
20.30: Hangv. Bécsből.
őnyü és tánczene.
D: Grammofón.
fascagni opera.
Jazz.

n. román, magyar levele
aleMBER óráknyelvést
sta" jellegre a kiadóba

s szoba konyha és für
kiadó. Irodának és or
almas. Str. Memorand

ánéncé Vegetárius Étter
ele Ferdinand (Wessele
arat a Szappan ucca fe
etes vegetárius ételek.
gálás. Nagyon olcsó árak

nyának butorozott sz
sználattal kiadó, Széche
nt 8.

kázusi dígyökér, finom
Berkovics műasztalos Dé

féta gyermek

megvásárolható regény
199 lej és portó

gyi András

új kölete

ő katoná

nyek életének és sorsán
mesteri rajza

z államnak mindent szabad

A nyáron jegyeket ragasztott a kor-
ny a kenyér háttára. Ez a művelet ter-
szetesen keserűvé tette a kenyér ízét,
ert újabb nyomatékkal súlyosította a
zterhektől, az adóktól amugy is roska-
zó lakosság helyzetét. Mégis kénytele-
k voltunk szoridósan banni a panasz-
al, a siránkozással, a tiltakozással. Mert
afent azt mondták, hogy ez a pénz a
abonakivétel ösztökéléséhez szükséges.
a lesz nagy export, ugy mindenkinék
ni fog a földesgazda áldásából.
A heigért földi paradicsom elvartában
lakosság hallgatott és fizetett. Havonta
300 milliót a feneketlen államkasz-
zába.

Időközben beköszöntött az ősz. Vége a
víteli kampánynak. Az állam azonban
igan szedi tovább a keservesen fizetett
enyéradót.

Sőt. Az is kiderült, hogy még akkor sem
fizette a kiviteli prémiumot, amikor erre
zükség lett volna. A gabonaexportörök
opánkodnak, hogy nem tudnak követelé-
seikhez hozzájutni.

A kormány ugyanis egyéb célokra hasz-
nálta és használja fel a kenyéradót.
Olyan célokra, amelyek ellenében semmi-
ven rekompenzáció nem éri az országot.
Ha valamely szerencsétlen polgártárs
sínálna efféle, menten ráolvannák a bün-
ető kodex paragrafusait.

Az államnak azonban szabad. Ugy lát-
zik, minden szabad. Még az is, hogy ma-
gasabb állami érdekéből csödbe és puszt-
ulásba kergesse az államalkotó közös-
séget.

Es még hozzá ilyen eszközökkel.

A hitközség nem parókia

Kinek jutott már eszébe azon törni a
fejét, hogy a hitközség egyszerűen csak
"kille", avagy egyszerűen parókia is?
Milyen naiv gyerekek vagyunk mi zsi-
dók, mondjuk egy megyei agrárbizottság-
hoz képest.

Mert amíg mi nyugodtan alszunk abban
a tudatban, hogy hitközség, vagy parókia,
közjogilag vagy egészen mindegy, vagy
egyváltalan nem is fontos, hogy van-e
a kettő között különbség, addig a temesvári
megyei agrárbizottság négyszer harminc-
két hold földet hozott ki ezen a címen a
temesvári zsidóság feje alól.

Tudniillik van Temesváron négy zsidó
hitközség. Négy ugynevezett szerencsés
hitközség. Azért szerencsések, mert noha
"zsidó parókiák", az agrárreform során
mégis kaptak fejenként 32 hold földet.
Volt még néhány ilyen szerencsés hit-
község. Kettő, vagy három. Ezekből azon-
ban már korábban visszavették a földet.
Csűrőssel és csavarással.

A temesvári hitközségektől csak tegnap
vették vissza.
Agrárbírói ítélettel. Nem másért, csak
a parókiáért.

A földművelésügyi miniszter ugyanis
visszakívánta a temesvári zsidó hitközsé-
geknek kiosztott földet és megfellebbezte
az elsőfoku agrárbizottság határozatát.
A megyei agrárbizottság előtt azzal ér-
velt a földművelésügyi miniszter ügyvéd-
je, hogy a törvény szerint csak a parókia-
nak jár föld. Már pedig az az izé, ami a
zsidóknak van, nem parókia, hanem hit-
község.

Hiába hivatkozott a zsidó hitközségek
képviselője olyan csekélységre, mint pél-
dával az alkotmány. Amely egyenlő joga-
kat ad felekezetre és nemzetiségre való
különbség nélkül minden állampolgárnak.
Es hiába citálta a kultuszörvény idevágó
paragrafusait, amelyek isten és ember
előtt közjogilag egyenlővé teszik a hitköz-
séget a parókiával.

Az agrárbizottság kettő szavazattal egy
ellenében, visszavette a földet.
Mert a hitközség, az hitközség. És a
parókia, az parókia.
A parókiák a földet holdakban kanják,
a hitközségek pedig a holdban vehetik át.

A trónbeszéd ismét fel fogja hívni a politikai pártokat az együttműködésre

Madgearu azzal fenyegetőzik, hogy kilép a nemzeti pa- rasztpártból, ha D. R. Joanitescut ki nem zárják

Bucuresti-Bukarest, november 7. (Az
Uj Kelet tudósítójától). A kormány tagjai
tegnap délután minisztertanácsot tartot-
tak, amelyen megszövegezték a parlament
őszi szesszióját megnyitó királyi trón-
beszédet. Az egyes miniszterek külön-
külön készítettek el a trónbeszédnek tár-
cájukra vonatkozó passzusait. A trón-
beszédet Argetoianu helyettes miniszter-
elnök hétfői audienciáján fogja az ural-
kodó elé terjeszteni aprotálás végett. A
bukaresti lapok értesülése szerint a trón-
beszéd ismétlen felhívást fog intézni az
összes politikai erőkhöz, hogy működjenek
közre a nehézségek elhárításában.
Argetoianu egyébként hosszú expozé
tartott a minisztertanács előtt a költség-
vetésről és az ezzel kapcsolatos pénzügyi
javaslatokról. A minisztertanácsn Iorga
távollétében Argetoianu elnökölt.

Az operett-párbaj komoly fej- leményei

Bucuresti-Bukarest, november 7. Lap-
jelentések szerint a Madgearu—Joanite-
scu konfliktus ismét elmérgesedett. A Cu-
vántul ugy tudja, hogy Madgearu levelet
intézett a nemzeti parasztpárt vezetősé-
géhez, amelyben Joanitescu kizárását
kérdte. Amennyiben kérését nem teljesite-
nék, ugy Madgearu kilép a nemzeti pa-
rasztpártól. Hír szerint Joanitescu nem
várja be, amíg a pártvezetőség valamelyes
határozatot hozna ebben a kérdésben és
önként fog a nemzeti parasztpártból el-
távozni.

Nemzeti parasztpárti körökben a kon-
fliktus kínos kommentárookra adott alkalm-
nak. Mint ismeretes, D. R. Joanitescu a
két frakció fuziója előtt a nemzeti párt
tagja volt és az erdélyiek körében nagy
szeretettel és szimpatianak örvend. Joa-

nitescu többek között intim viszonyban
van Vajda Sándorral is. Epen ezért a
párt kötelékéből kiválik. Ezenkívül ál-
talanos a vélemény, hogy a nemzeti pa-
rasztpárt nem tudja nélkülözni a volt bel-
ügyi alminiszter szolgálatait. Mint ismer-
etes, Joanitescu nagy népszerűségnek
örvend az Ilfov és vlasceamegyei parasz-
ság körében. Joanitescu volt az, aki e két
megye parasztságát a nemzeti parasztpárt
emlékezetes bukaresti kongresszusára fel-
vonlatta és ezáltal jelentékeny mérték-
ben járult hozzá a nemzeti parasztpárt
kormánybuktató akciójának sikeréhez.

Mihalache volt belügyminiszter, aki e
pillanatban a pártelnöki teendőket végzi,
tegnap este megbeszélésre hívta egybe a
Bukarestben tartózkodó pártvezéreket. A
megbeszélés célja az volt, hogy valamelyes
módot találjanak a Madgearu—Joanite-
scu konfliktus békés elsimítására. Az
értekezlet azonban eredménytelenül vég-
ződött. Valószínű, hogy az ügy a nemzeti
parasztpárt vezérő bizottsága elé fog ró-
videsen kerülni. A Cuvántul azt írja, hogy
Joanitescu valószínűleg engedni fog ba-
rátár rábeszélésének és továbbra is a nem-
zeti parasztpárt tagja marad. Ami Mad-
gearut illeti, ez csak azért tette volna
meg Joanitescu ellen a kizárási indít-
ványt, mert ily módon akarja a pártveze-
tőséget preszionálni arra, hogy neki ad-
ják az ilfovmegeyi szervezet elnökségét.

Bratianu György pártja ma tartja országos kongresszusát

Bratianu György pártja ma tartja or-
szágos kongresszusát. Ma már összeült a
párt vezérő bizottsága és megalakította a
kongresszus tárgysorozatának megfelelően
a különböző bizottságokat, köztük egy ki-
sebbségi bizottságot is.

Igy döntött az agrárbizottság. Ugy kell
a zsidó hitközségeknek. Miért hitközségek
és nem parókiák? Bár hivatnánk ezeket
a hitközségeket akár patriárchatusoknak,
akkor sem kaptak volna földet.

Akkor kiderült volna róluk, hogy nincs
ujraoltási bizonyítványuk, vagy nem felel-
nek meg a malomtörvény rendelkezéseinek.

Csak az igazat nem mondták volna
meg. Hogy a hitközségeknek van egy su-
lyos születési hibájuk.
Nemcsak hitközségek. Hanem zsidó hit-
községek.

A Népszövetség szinekuristái

Uj-Zéland kormánya nagyon egészséges
javaslatot terjesztett a Népszövetség gen-
fi titkársága elé. Arra kéri a titkárságot,
hogy építse le a főlös számban lévő tisz-
viselőit, mert a tagállamok a mai viszo-
nyok között már nem bírják el a magas
anyagii hozzájárulást a Népszövetség
fenntartásához.

Gondolkodik ember semmiféle leépíté-
nek nem lehet hive, amely dolgozó embe-
reket kenyerről foszt meg és az élet bi-
zonytalanságába dobja őket. Ennek elle-
nére az ujjeländi kormány javaslata min-
denkit csak örömmel töltöt el.
Az egyes államok adófizetőinek véres
verejtéke igazán nem arra való, különös-
képpen a mai válságos viszonyok között,
hogy a Népszövetség improduktív szine-
kuristáinak zavartalan szórakozásait biz-
tosítsa.

Hízen, ha szigorúak akarunk lenni,
talán némi joggal azt is megállapíthatjuk,

VILÁG TÜKRE

Cseh monarchisták

Prágában néhány hét óta Koruna cím-
mel egy új cseh folyóirat jelenik meg,
amelynek címlapján ott látjuk a Vencel
király koronáját, joggal és karddal. A
megjelenés helyét a címlap így tünteti
fel: „A királyi Prágában“ és programja-
ban, de a lap egyéb megnyilatkozásaiban
is azt mondja, hogy a cseh történelmi jog-
ok követelője. Már ezek a külsőségek is
elégge bizonyítják, hogy egy monarchikus
ujszágról van szó és kiadói nem is titkol-
ják ezt a tendenciájukat és az első lap-
számban jogilag akarják kimutatni, hogy
a monarchikus rendszer propagálása dem-
okratikus eszközökkel semmiképpen sem
ütökzik bele a csehszlovák köztársaság
törvényeibe.

A prágai lapok természetesen a jelen-
ség mellett nem térhetnek egyszerűen
napirendre. Szinte egyöntetűen háborod-
nak fel rajta és majdnem mindnyájan egy
érvet vonlatnak fel és pedig a letűnt
régii dunai monarchiát az ő Habsburgjaik
kal, a katonai uralmat, a papi terrort és
a hivatalnoki gögőt. Aki ezeket vissza-
kivánja, soha nem lehetett a szabadság-
nak és az igaz demokráciának hive, az
ilyen állampolgárnak semmi keresni
valója a fórumon, amelyről el kell za-
varni.

De vannak olyan lapok is, amelyek azt
állítják, hogy számolni kell az eféle je-
lenségekkel, amelyek nemcsak Cseh-
szlovákiában bukkannak fel, hanem min-
denütt, ahol ugy a politikában, mint a
társadalmi élet más vonatkozásaiban bi-
zonyos reakció mutatkozik a háborút kö-
vető demokráciákkal szemben. Lengyel-
országban és az orosz határállamokban is
felbukkantak hasonló jelenségek, egy-egy
államban a szükségesnél nagyobb
érdeklődést is keltve, elég terje-
delmes propagandát tudtak a rojalis-
ták kifejteni. Ezek az érvek arra bírták
a Koruna kiadót, hogy a Habsburgok
restaurációjáról szóló feltevést már a kö-
vetkező számban a legegészebben elutasít-
sák. A cseh korona országában — írja
az idézett ujság — szó sem lehet egy
Habsburg-restaurációról, ellenben igenis
népszerűsíteni kell a Pfemyszlidák és Pjod
jebrad György példait. A népnek új kap-
csolatok kell teremteniük régi ideálo-
k. Nem szabad elfelejteni, hogy Cseh-
országnak a multban sok tanulóivalója
volt a történelemből, a csehek mindig is
a hűség és hála érzelmeivel viseltettek
olyan fejedelmek iránt, akik az ország
népét akár háborúval, akár telepítés
utján jobb anyagi és szellemi pozícióba
lendítették. A monarchisták ujságja azon-
ban egyelőre tartózkodó álláspontot fog-
lal el a trónkövetelő személye tekintet-
ben és nem akarja elárulni, hogy mit
látna szívesen Csehszlovákia trónján.

Nem lehet állítani, hogy a lap a közön-
ség körében különös visszhangra talált
volna. Az embereknek egyéb gondjuk van
manapság, semhogy az államrend meg-
változtatása iránt intenzíven érdeklődje-
nek. Jellemző azonban, hogy ez az ujság
a monarchizmust össze akarja kapcsolni
az antiszemita tendenciákkal. Harmadik
számában már nyíltan vallomást tesz az
antiszemitizmus mellett. Itt idézzük a
cikknek egy jellemző részét:

„Távol vagyunk attól, hogy a zsidókat
kifogásoljam nemzetiségük, nyelvük, fa-
juk és vallásuk miatt. Ilyesmí méltatlan,
kulturrelles cselekedet és semmiképpen
sem egyeztethető össze modern ember
felfogásával.

De nem akarom elhallgatni a zsidók
bűneit sem. Nem akarok hallgatni azok-
ról a zsidókról, akik bűnösök a forradal-
mak előidézésében, pellengérségre kell állít-
suk a félrevezetett proletáriátus zsidó ve-
zéreit, szólnunk kell a szocializmus zsidó
propagálásáról, küzdenünk kell a véres
bolsevizmus elméleti megalapozóival és

nem tűrhetjük szó nélkül a zsidó bank és tőzsdevámpirok üzemelt. Szólnunk kell a zsidókról, akik hirdetik a vallástalanság tanait, tiltakozó szavunkat kell felemlenünk a világ szabadságharcjainak zsidó szervezői ellen; szóval üldözni kívánjuk a talmudzsidót."

És a cseh monarchisták lapja, amely olyan büszke az ő kulturájára, nem rösteli magát és felsorakoztatja régi, ostoba, rituális gyilkosságok hazugságait és teljesen a mult század Rohling-szellemében követeli a zsidókkal szemben a kivételes törvények megalkotását. Egy másik cikkében, amelynek ez a címe: „A cseh királyok politikája a zsidók ellen”, azt tárgyalja, hogy a cseh uralkodók a zsidókat jobbágysorba helyezték. Engedték, hogy keressenek, de tisztára azért, hogy később kiperéseljék belőlük megszerzett pénzüket. A viszonyok — írja csak akkor változtak meg, amikor a zsidók szabadságharcos protektorátusok védelme alatt szabadsághoz és különböző privilégiumokhoz jutottak. Ettől a pillanattól kezdve könnyen és zavartalanul, gazdaságilag és pénzügyileg, megerősödtek és jaj volt azoknak, akik uralmuk alá jutottak.

Egy harmadik cikk a pogromokkal foglalkozik és írja többek között ezeket mondja:

„Már a középkorban idegenkedtek elődeink a zsidó faji tulajdonságoktól. Prágában IV. Vencel idején nagy pogrom dühöngött, amikor is kevesebb, mint 3000 zsidót öltek meg, vagyonukat elkobozták, ingóságait pedig a nép kerítette magához. Igaz hogy IV. Vencel később elűzték és nem engedte, hogy ezek a dolgok tovább fájuljanak, de miért? Tisztára azért, hogy a zsidóktól elkobzott javakat a királyi kincstár élvezhesse."

Égészen nyilvánvaló tehát, hogy a cseh monarchistáknak az antiszemitizmusa nem irányul másfelé, mint a zsidók zsebe irányába. A monarchisták pártja, ugylátszik, nagyon gyöngé és sem bankárok, sem „börzebiérek” nem voltak hajlandók a pártkasszájuk duzzasztani. Innen a harag. És ezért van, hogy a Koruna pontokat állít fel a zsidók ellen. Felállítja mindenekelőtt a numerusz klauzuzsát, a cseh-szlovákiai összes főiskolákban a zsidókkal szemben. Követeli, hogy senki, aki nem szláv nemzetiségű, ne kaphasson diplomát. A vallási áttérést természetesen nem respektálja. Ebben az esetben nemcsak a zsidók ellen csinálnak programot a cseh monarchisták, ezen a ponton már a köztársaság összes nem szláv nemzetiségűi kiátkozandók. Másodsorban a zsidók után a németek következnek. Ime szemelvény egy cikkből:

„A cseh nép nem rendelkezik nemeselek előtt ellenben német és zsidó szénbányák garázdálkodnak országunkban. Csehország dúlakodik szénben, amely azonban nem a nemzet tulajdona, hanem a németek és a zsidóké. Ők drágítják a szenet és miattuk olyan drága a cseh vonatokon az utazás. Jön a tél és a mi szénben gazdag hazánkban keresztény asszonyok és gyermekek dideregnek. Ime a humanizmus korában ilyesmit kell megérnünk!"

Ezek az idézetek jellemzik legjobban azt a szellemet, amelyet a cseh monarchizmus képvisel. Jellemző tünet. Az antiszemitizmus a demokráciának ebben a kiváló országában nem tudott politikai párttal boldogulni, megpróbálja tehát a monarchizmussal. Jellemző szánalmasságára az a néhány idézet, amit itt bemutattunk.

— Felfüggesztették az előadásokat, ötven diákok letartóztatottak, többeket kizárnak a varsói egyetemen történt antiszemita zavargások miatt. Varsóból jelentik: Az egyetemen az antiszemita tüntetések és incidensek folytatódtak. Emiatt az egyetemi hatóságok további intézkedésig az előadások tartását felfüggesztették. Ötven letartóztatásban levő hallgató ellen büntető eljárás indult s többek ellen az egyetem fog fegyelmet lefolytatni, amelynek az egyetemről való kizárás lehet az eredménye.

2 lejbe kerül egy borotválás

„IDEAL"

késnélküli borotváló porral, amely egyedül kipróbált és elismert higiénikus, egészséges és legolcsóbb. Kérjen mindent az „IDEAL" védjeggyel ellátott borotváló port 1/4 krg-os csomagolásban, amely 5 borotválásra elegendő és amelynek az ára 10 lej, vagy direkt a készítőnél: Reszling József borbély Cluj, Reg. Ferdinand 30. Óvakodjunk az utánzattól.

Starhemberg kormányzó szeretne lenni

Az osztrák szocialista Schutzbund végleg le akar számolni a Heimwehrrel

Starhemberg újra riadókézsültséget rendelt el, de kormánykörökben nem veszik komolyan fenyegetőzéseit. Seipel és Starhemberg tanácskozásai. Jön a köztársaságvédelmi törvény

Bécs, november 7. A Hervey-ügynökség jeletése nyomán az Uj Kelet is beszámolt röviden arról, hogy az osztrák Heimwehr újabb puccsra készül. Az ügynökség jelentése szerint Starhemberg országos vezér a legközelebbi napok egyikének éjjelére készltségi parancsot adott ki. Starhemberg számol azzal, hogy Alsó-Ausztriában, Felső-Ausztriában, Stájerországban, Karinthiában és Burgenlandban összesen 80.000 főnyi Heimwehr-osztag áll rendelkezésre, amelyek pontosan végrehajtják parancsait.

Starhemberg Ausztriában kormányzó akar lenni és ezt a tisztséget mind addig akarja betölteni, amíg a viszonyok Ausztriában és Magyarországon „teljesen tisztázódnak" és a „dunai föderáció" a megvalósulás útjára lép.

A Heimwehr nemzeti szocialista tagjai a legélesebben foglalnak állást Starhemberg terveivel szemben, mivel attól tartanak, hogy Winkler osztrák belügyminisztert az újabb puccskísérelt a köztársaságot védő törvény előterjesztésére fogja indítani, amely viszont lehetetlenné fogja tenni a Heimwehr további fennállását.

Osztrák kormánykörökben nem veszik komolyan Starhemberg újabb fenyegetőzését és nem tartanak az újabb puccskíséreltetől, most már komolyan foglalkoznak azonban a köztársaságvédő törvény kidolgozásának gondolatával. Dr. Schürff osztrák igazságügyminiszter kijelentette, hogy Starhemberg állítólagos riadóparancsa a nemzeti szocialisták konkurrenciájára vezethető vissza a Heimwehrrel szemben.

Az osztrák igazságügyminiszter szerint aggodalomra nincs ok, mivel Starhemberg parancsa nevéstéges. A bécsi rendőrség fontosnak tartják, hogy a legitimista körök ellene vannak Starhemberg újabb akciójának.

Dr. Julius Deutsch osztrák szociáldemokrata képviselő a Schutzbund vezére, kijelentette, hogy egyelőre nem tudja megítélni Starhemberg riadóparancsának komolyságát, de Starhembergről minden örültséget feltételez. Ausztria mostani viszonyai között lehetségesnek tartja, hogy csak azért törjön ki a puccs, hogy ezzel megelőzzék a konkurrenciá puccskíséreltének sikerét.

Az osztrák Schutzbund mindenesetre megteszi az előkészületeket, hogy szembe szálljon a demokrácia és a munkásosztály ellenségeivel.

Dr. Julius Deutsch a következő szavakkal fejezte be nyilatkozatát: „Ha a Heimwehr vezérei még egyszer puccsra ragadtatnák magukat, akkor egészen más-ként fogunk számolni velük, mint szeptember 13-án."

Bécs, november 7. Jól értesült Heimwehr-körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a megbeszélésnek, amelyet az egyik bécsi szállodában ma Starhemberg, a Heimwehr fővezére Seipel volt osztrák kancellárral tartott. A tanács

közösen, amely három órán át tartott, résztvett a hirtenbergi patrongyár igazgatója, Fritz Mandel, továbbá az osztrák Alpine Montan Gesellschaft igazgatójának egyik tagja, Walter Mollner is. A tanácskozás megtartása azért vált szükségessé, mivel a stájerországi Heimatschutz állást foglalt a Hitlerékhez való csatlakozásra és az Anschluss politikája mellett, valamint a Heimwehr legitimista irányzata ellen. Seipel arra használta fel a tanácsokást, hogy Starhemberget a saját céljai számára nyerve meg.

Bécs, november 7. Tegnap éjszaka véres verekedés folyt le a Wimberger szállodában a nemzeti szocialisták és kommunisták között. A nemzeti szocialista munkáspárt bécsi csoportja este tíz órára gyűlést

hívott össze a szálloda egyik termébe. Gyűlésre nagy számban jöttek kommunisták is, akik mindenáron fel akartak szólni. Amikor megtagadták tőlük a felszólalás jogát, kitört a botrány. A két ellenpárt hívei egymásnak estek. Általános verekedés és dúlakodás támadt. Először székekkel verték egymást fejbe, majd amikor a székek összetörték, sörösüvegek és poharak váltak harci fegyverre, majd előkerültek a kések is. A termet hamarosan sebesültek jalkiáltása töltötte meg. A vendéglős értesítésére nagy rendőrcsoport érkezett, amely gumibotokkal kergette ki a verekedőket. Több kommunistát és nemzeti szocialistát letartóztattak. Az össesültközésnek hat súlyos és harminc könnyű sebesülje van.

Egy időközi választási győzelem folytán a demokratapárt került abszolút többségbe az amerikai parlamentben

London, november 7. Newyorki jelentés szerint az amerikai képviselőházban a demokratapárt, melynek egyenlő számú mandátuma volt a kongresszusban a republikánusokkal egy időközi választási győzelem folytán abszolút többséghez jutott a tőnyhozásban. A párt mandá-

tumainak száma 217-re emelkedett, míg a republikánusok száma 215-re csökkent. Egyidejűleg Newyorkból cáfolják azt a hírt, hogy Coolidge volt elnök újra jelöltetni akarná magát a jövő évi elnök-választáson.

A fasiszta gazdasági rend is inog a világválság alatt

A Banca Commerciale Italiano piacra dobja ipari részvényeit

Milánó, november 7. A Corriere della Sera jelentése szerint Olaszország legnagyobb pénzintézetének, a Banca Commerciale Italianának legutóbbi felügyelő bizottsági ülésén elhatározták, hogy a bank tulajdonában levő összes ipari részvényeket piacra dobják. A Banca Commerciale Italiana az utóbbi években az olasz értékpapírpiac védelmében óriási összegekkel segítette az ipari vállalatokat és részvény pakettjeiket átvette. A bank által kiadott kommuniké szerint a részvénypakettek leépítése semmiféle veszélyt nem jelent az olasz piacra, ugyszintén a bank sem szenved veszteséget, mert a részvény-csomagokat egy ipari holdingtársaság veszi át s az ehhez szükséges tőkét egy

olaszországi ipari érdekcsoport adja össze. Ezzel egyidőben felemelik a Comofin alap tőkéjét. A Comofin lányintézete a Banca Commercialenek. Mindezeket a pénzügyi műveleteket — mint a hivatalos jelentésből kitűnik — a bank keretén kívül hajtják végre. A hivatalos jelentés végül megjezji, hogy a Banca Commerciale ezután is eleget tud tenni minden kötelezettségének, a rövidlejáratuaknak is.

Ennyit mond a hivatalos jelentés. Banktechnikai forrásból szerzett értesülések szerint a Banca Commerciale Italianát az olasz ipari értékpapírok egyre gyengülő irányzata készítette a részvénycsomagok továbbadására.

Palesztina új főkormányzója respektálni kívánja a szombat jogát

London, november 7. Rabbi Schechter Belfast, akit az északislandi „Schomre Sabbot" szövetség megbízott, hogy Arthur Grenfell Wauchope tábornokkal, akit Palesztina kormányzójának neveztek ki, közölje a szövetségnek a szombat respek-

tálására vonatkozó kérelmét, a napokban meglátogatta a generálist. Arra kérte, hogy a Szentföldön szerezzen érvényt a zsidók szombatjának, annál is inkább, minthogy a kormány a közmunkák kiosztásánál a vallásos zsidó munkások ilyen irányu kívánságát mindig is respektálta.

Wauchope tábornok kijelentette, hogy minden igyekezetével oda fog hatni, hogy a szombat megszentelt kulturálisintézióját Palesztinában megvédje.

Palesztinából Londonba érkezett jelentések szerint a haifai zsidó kikötőmunkásokat ugyszólván kényszerítik a szombaton való munkára. A „Somre Sabbot" világszövetség memorandumot intézett az angol gyarmatügyi miniszterhez, amelyben kifejtette, hogy a zsidó munkások ilyen mellőzése nem fedi az angol kormány intencióit. Az angolok mindenütt, anyaországukban is, ahol elenyésző népkisebbséget képeznek, respektálják a zsidók ilyen irányu kívánságait. „Palesztinában — mondja a beadvány —, ahol a szombaton ősi jogai vannak, figyelembe kellene venni ezt a szempontot és pedig teljesen magától értetődoen. Az egész világ zsidósága úgy érzi, hogy ellene történt súlyos sérelem. Remélhető, hogy az új palesztinai kormányzó intervenciója ebben az ügyben sikerrel fog járni.

Átköltöztünk

új helyiségünkbe,

Calea Regele Ferdinand (Wesselényi Miklós ucca) 2/a

Uj és szép áruink végtelenül olcsók
Paplanok, vásznak, fehérnemük
Platsintár Testvérek

Berlin, a dösítőjától katolikus ve: a Germ tünésteltő ország fiz kormány h ben foglalt szó sincsen fizetéseinél jobboldali Moszkva é álló kordí hogy ezek napvilágot ma is élén nemcsak N lagon. A n lyet nagy — az kölc met biroda tott napvi

„Azok a ország fiz tetéséről alap nélkü detük abb Oroszorszá séi, a mos ján, igen egyes eur orosz tart szabbítása még, hogy ugyan és ből a titk Polit-Büro küldött, ki pénzügyei séges ala mára edd ságba ker

Mi o Oroszor éves terv tek, A tel orosz gaz a kivitel A Gazdas és külker ve, megál ra kerülő tották, h aktivívá te nansziroz rált azon adatokon ványolaj, remélnél kivitel év ícitet me dezni, ho mány bír már ez e kölcsönök az export nagy kam gazdasági ban ezek gondot ol di bevás sánál. Az lési eszkö tette szül reskedélr hogy me tározott nek be.

Beköve külföldi megszere és áruzá téntek or áron, fü től. A k ellítási ek, csak séget elő daság h 500 millió kai céll kes köve ben. Az folytatot végződte Moszki fordult s orosz na a legna ja fel a

A Szovjetet is kikezdte a világgazdasági válság?

Brüning német birodalmi kancellár lapjának feltűnést kellető cikke Szovjet-Oroszország gazdasági és pénzügyi nehézségeiről

Berlin, november 7. (Az Uj Kelet tudósítójától). Brüning kancellár lapja, a katolikus centropárt hivatalos szócsové: a Germania néhány nappal ezelőtt fel tűnést kellető cikket közölt Szovjet-Oroszország fizetési nehézségeiről. A szovjet-kormány hivatalosan megcáfolta a cikkben foglalt állításokat és leszögezte, hogy szó sincsen Szovjet-Oroszország külföldi fizetéseinek beszüntetéséről. A német jobboldali sajtó szerint azonban csak a Moszkva és a Wilhelmstrasse közt fennálló kordialis viszonyoknak tudható be, hogy ezek a cáfolatok a német sajtóban napvilágot láthattak. A Germania cikke ma is élénk kommentárokat keltett, nemcsak Németországban, de az egész világon. A nagy port felvert cikknek — melyet nagy vonásában alább ismertetünk — az kölcsönöz érdekességét, hogy a német birodalmi miniszterelnök lapjában látott napvilágot.

Miért van szüksége Németországnak moratóriumra?

„Azok a hírek, amelyek Szovjet-Oroszország fizetéseinek küszöbönálló beszüntetéséről számoltak be — nem minden alap nélkül valók — írja a Germania. Ere detük abban keresendő, hogy Szovjet-Oroszország külföldi kereskedelmi attaséi, a moszkvai kormány utasításai alapján, igen diszkrétan puhatolózni kezdtek egyes európai államoknál az esedékes orosz tartozások kifizetésének meghosszabbítása irányában. Nem lehet tudni még, hogy a fizetések beszüntetése csakugyan és mikor következik be. Am azokból a titkos utasításokból, amelyeket a Polit-Büro a kereskedelmi attaséknak küldött, kitérünk, hogy Szovjet-Oroszország pénzügyei, amelyek sohasem voltak egészséges alapra helyezve, a szovjetek számára eddig még ismeretlen méretű válságba kerültek.

Mi okozta a pénzügyi nehézségeket?

Oroszország gazdasági nehézségei az öt éves tervgazdaságból kifolyólag keletkeztek. A tervgazdaság kidolgozása előtt az orosz gazdaság egyik alapvető elve volt a kivétel és a behozatal kontingentálása. A Gazdasági Tanács elnöke, a pénzügyi és külkereskedelmi népbiztossal egyetértve, megállapította az exportra és importra kerülő áruk mennyiségét. Ugy számították, hogy a kereskedelmi mérleget aktívá teszik és a kivitel feleslegéből finanszírozzák az ország iparosítását. Kiderült azonban, hogy a számítások téves adatokon épültek fel. A főtermékek: ásványolaj, fa, szén, buza stb. kivitele a remélnél kevesebbet jövedelmezett és a kivitel évről-évre deficittel zárult. A deficitet megpróbálták később azáltal fedezni, hogy piacra dobták a szovjet-kormány birtokában levő ékszereket. Amikor már ez a forrás is kimerült, igyekeztek kölcsönöket felvenni és elzálogították az exportra szánt árut, meglehetősen nagy kamatok ellenében. Az öt éves tervgazdasági alkalmazást megelőző időszakban ezek a tartozások meglehetősen sok gondot okoztak Oroszországnak, a külföldi bevásárlásokból eredő váltók beváltásánál. Az öt éves tervgazdaság a termelési eszközök nagyobbarányu behozatalát tette szükségessé. A szovjet külföldi kereskedelmi megbízottai utasítást kaptak, hogy meghatározott időpontokra meghatározott mennyiségű devizát szerezzenek be.

Hajtsa a devizák után

Bekövetkezett a dumping korszaka. A külföldi devizát nem lehetett más uton megszerezni, mint sürgött eladásokkal és áruzálogosítással. Masszív eladások történtek orosz árukban, minden elfogadható áron, függetlenül a világpiac helyzetétől. A kereskedelmi attasék néha az előléptetési ár 20 százalékával is megelégedtek, csak hogy a szükséges deviza-mennyiséget előteremthessék. Az öt éves tervgazdaság harmadik évében Németországnak 500 millió márka (20 milliárd lej), amerikai cégeknek pedig 10 milliárd lej esedékes követelésük volt a szovjetekkel szemben. Az angol, norvég és német piacokon folytatott kölcsöntárgyalások sikertelenül végződtek.

Moszkva ekkor a francia pénzügyi fordult segítségért. Dowgalewsky párizsi orosz nagykövét megbízást kapott, hogy a legnagyobb politikai koncessziókat ajánlja fel a francia hitelek ellenében. A fran-

ciák azonban bizonyos bizalmatlansággal fogadták az orosz ajánlatokat. A lengyel-orosz titkos szerződés a rapallói szerződés ellen irányult és ezt nem akarták a franciák sehogysem szem elől tévesztetni. A szovjet-kormány végül a Bogdanoff-bizottságot küldte el Newyorkba, hogy egy 150 millió dolláros kölcsön felvételéről tárgyaljon az amerikai pénzpiacra. Az amerikai közvélemény azonban hűvösen fogadta a tárgyalásokat, amelyek így nem is végződhetek kellő eredménnyel.

Mint hogy azonban a devizákra szükség volt, a szovjet-kormány energikus intézkedésekre határozta el magát. Mikaján élelmezési és Rosenholz külkereskedelmi népbiztost diktátóri hatalommal ruházták fel. Elhatározták, hogy minden nélkülözhető árut piacra dobnak.

Bizottságokat küldtek szét az egész országba, amelyek különösképpen azt a feladatot kapták, hogy a felesleges buza-

mennyiségeket drákói intézkedések árán is elkobozzák. Mikaján élelmezési népbiztos bejelentette tiltakozását a buza-konfiskálás ellen, amely véleménye szerint, súlyos akadályokat fog okozni a lakosság élelemmel való ellátásánál.

Uj akció devizákért, vagy a lejáratok meghosszabbításáért

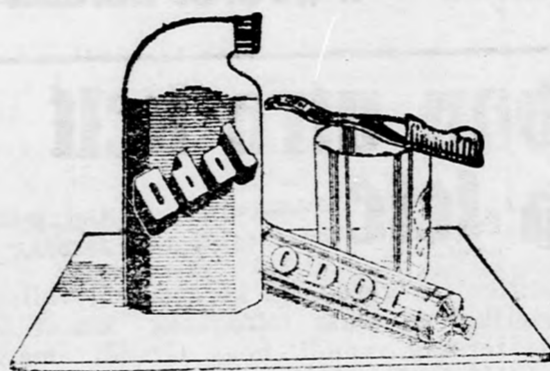
Rosenholz külkereskedelmi népbiztos újabb instrukciókat küldött a külföldi kereskedelmi attaséknak a deviza beszerzésre vonatkozóan. Ez a program azonban olyan mennyiségeket és lejáratokat állapít meg, hogy az egyébként rendkívül felemelt attasék lemondással fenyegettek a tiltakoztak a végrenemhajtható utasítások kibocsátása ellen. A szovjet-kormány erre a szovjetbankkal egyetértve, a következő körlevelet küldte szét az attaséknak:

„Elvben elrendeljük, hogy az attasék folytassák a devizabeszerzési program

Mégis elveszik a temesvári zsidó hitközségek földjét

A megyei agrárbizottság általános meglepetésre hatálytalanította a kisajátítást. A bizottság elnöke különvéleményt jelentett be

Timisoara-Temesvár november 7. A temesvári zsidó lakosság tegnap nagy

Céltudatos fog és szájápolás, lényegesen fertőtlenítő szájviz, enyhé fogpép és megfelelő fogkefe használatával érünk el.

ODOL-RENDSZER:
 ODOL-szájviz
 ODOL-fogpép
 ODOL-fogkefe.

érdeklődéssel várta a megyei agrár-bizottság döntését a zsidó hitközségek földbirtoka ügyében. Mint ismeretes, a

temesvári négy zsidó hitközség a földreform idején 32 hold földet kapott a várostól kisajátított földekből.

Nagy megdöbbenést váltott ki azonban az idén tavasszal a temesvári kormányzóság földmivelésügyi osztályának határozata, amely szerint a zsidó hitközségek tartoznak visszaadni az államnak az agrárreform révén nekik juttatott területet, mivel az agrárreformtörvény értelmében eszupán a parókiának jár 32-32 hold föld, a zsidó felekezet pedig nem parókiális, hanem hitközségi rendszeren épül fel.

Tegnap délután újra előről kezdte el az ügy tárgyalását a megyei agrár-bizottság, amely Gábrriel Viktor dr. törvényszéki bíróból mint elnökből, Bogdan Virgil mezőgazdasági tanácsosból és Table Miklós dr.-ból állott. Rosu állami ügyvéd kérte a járási agrárbizottság évekkal ezelőtt hozott azon határozatának megsemmisítését, amely szerint a temesvári négy zsidó hitközségnek is juttat 32-32 hold földet, mert a földmivelésügyi minisztérium nem kapta meg annak idején a határozatot és nem volt módjában felelkezni az ellen, vagy tudomásul venni azt. A minisztérium jogi képviselője rámutatott az agrártörvény megfelelő szakaszára, amely szerint a parókiának jár 32 hold föld, mivel pedig a zsidóknak nincs paró-

Rheumatikus fájdalmak vannak?

Vásároljon a gyógyszerárban egy EGGER-féle

RHEUMA-BALZSAM-OL

40 lejtért, dörzsölje be vele a fájdalmas testrészt és megszűnnek a fájdalmak.

végrehajtását, pontosan betartva a lejáratokat. Amennyiben valamelyik attasé nem tudná a kötelezettségek teljesítéséhez szükséges devizamennyiséget megszerezni, úgy felhatalmazást kap arra, hogy tárgyalásokat kezdjen a hitelezőkkel a lejárat meghosszabbítása érdekében. A meghosszabbított hitelek úgy számítanak, mintha az illető attasé megszerezte volna a szükséges devizamennyiséget. A meghosszabbítással kapcsolatos tárgyalások bizalmasan kezelendők és a politikai képviselővel karöltve kell lefolytatni őket. Eddig szól a nagy német lap cikke, amellyel kapcsolatosan számos pro- és kontra vélemény-nyilvánítás látott napvilágot az európai sajtóban.

kiájuk, kérte a zsidó hitközségek javára történt kisajátítás megsemmisítését.

A zsidó hitközségek képviseletében Ligeti Sámuel dr. hivatkozott az alkotmánytörvényre, amely egyenlő anyagi és erkölcsi védelmet biztosít valamennyi felekezetnek, rámutatott a kultustörvényre, amelynek egyik szakasza a hitközségeket teljesen egyenrangúnak ismeri el a parókiákkal, abból tehát, hogy az agrárreformtörvény szövegezésénél a hitközség szó kimaradt, semmiféle jogi hátrány sem származhatik a zsidó hitközségekre nézve. Ligeti dr. kérte a bizottságot, hogy ne a törvény betűszó szerinti szövegét, hanem a szellemét tekintse és ne fossa meg a zsidó hitközségeket földjüktől.

A bizottság hosszú tanácskozás után hozta meg határozatát, amely szerint helyt ad a földmivelésügyi minisztérium felelkezésének és a zsidó hitközségek javára történt kisajátítást hatálytalanítja. Gabriel Viktor dr. törvényszéki elnök azzal hirdette ki a határozatot:

— Nézetemmel kisebbségben maradtam és a bizottság másik két tagja érvénytelenítette a kisajátítást.

A határozat kínos meglepetést keltett a zsidó körökben. Természetesen a zsidó hitközségek a határozat ellen felelkezést nyújtanak be illetékes helyen.

A gabonakivitel stagnál, az állam nem fizeti a prémiumot, de továbbra is behajtja a kenyéradót

A gabonaexportörök intervenáltak Jonescu-Sisesti földművelésügyi miniszternél a prémiumok kifizetése érdekében

Bucuresti-Bukarest, november 7. (Az Uj Kelet tud.) A gabonaexportörök szövetségének egy küldöttsége kereste fel ma délelőtt Jonescu-Sisesti földművelésügyi minisztert. A delegáció tiltakozott az ellen, hogy az állam nem folyósítja az exportöröknek a törvényileg biztosított kiviteli prémiumot, annak ellenére, hogy az állam továbbra is inkasszálja a kenyérfogyasztási illetéket, amelyet éppen azért vetettek ki az országra, hogy a kiviteli prémiumok kifizetéséhez szükséges összegek megteremt-

hetők legyenek. Az ezen a címen felvett összegeket azonban más célokra használta fel a kormány.

A küldöttség kérte a földmivelésügyi minisztert, hogy sürgősen intervenáljon a hátralékos kiviteli prémiumok kifizetése érdekében. Az exportörök e pillanatban kiviteli prémium címén több, mint 200 millió lej követelnek az államtól. Az exportörök arra hivatkoztak Jonescu-Sisesti földművelésügyi miniszter előtt, hogy amennyiben járandóságukat nem kapják meg, úgy nem tudnak újabb

bevásárlásokat eszközölni, ami a kivitel stagnálásához vezet.

Sisesti miniszter felkereste a délelőtt folyamán Argetoianu pénzügy-minisztert, akinél a gabonaexportörök érdekében intervenált. Argetoianu megígérte, hogy igyekezni fog a prémiumok kifizetéséhez szükséges összegeket előteremteni.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKÉNEK ÉS A SZERETETNEK ÉRTÉKÉBEN AZ UJ KELETBEN

Horthy kormányzó megkegyelmezett a statáriálisan halálraítélt orosházai földmivesnek

Budapest, november 7. A halálraítélt Laki István orosházai vasuti pályaudvar melletti ingatlanát a kormányzó a halálos ítéletet életfogytiglani fegyházbüntetésre változtatta át. Nagyon valószínű, hogy ennek a kegyelmezésnek hátterében az Ondi Sándor kivégzése miatt az egész vi-

lágajában felzúgó tiltakozás áll. Tudvalevő, hogy Ondi Sándor kivégzése miatt az Emberi Jogok Ligája külön tiltakozó gyűlést hívott egybe és minden humanista világegyesületben élénk megbeszélés tárgyát képezi a statáriális kivégzés ügye.

Van még pénz Bukarestben...

A folyó év első kilenc hónapjában négymilliárd lejít investált építkezésekbe a főváros

Bucuresti-Bukarest, november 7. (Az Uj Kelet tud.) A főváros statisztikai hivatala rendkívül érdekes adatokat hoz nyilvánosságra, amelyek azt bizonyítják, hogy Bukarest szentély a legkevésbé az általános gazdasági és pénzügyi válság következményeitől. A statisztikai adatok szerint 1931 első kilenc hónapjában építkezésekbe csaknem négymilliárd lejít investáltak a fővárosban. Az építkezések a következőképpen oszlottak

meg: Január 24, február 45, március 126, április 164, május 327, június 326, július 360, augusztus 277 és szeptember 290. Összesen tehát kilenc hónap alatt 1639 új házat építettek Bukarestben. Az építkezésekbe investált tőke összege 2 milliárd 200 millió lejít tesz ki. Ezenfelül közel kétezer házjavítási munkálatot eszközöltek, amelyekbe másfél milliárd lejít tőkét investáltak.

Manoilescu bankkormányzó megnyugtató kijelentéseket tett az erdélyi bankszindikátusok képviselői előtt

A Banca Nationala részt vesz a bankkereskedelem normalizálásában

Bucuresti-Bukarest, november 7. (Az Uj Kelet tud.) A három erdélyi bankszindikátus: a román Solidaritáscsoport, a magyar Bankszövetség és a román Bank-Verein képviselői ma délután 11 órakor audiencián jelentek meg Mihail Manoilescu, a Banca Nationala kormányzója előtt. Az erdélyi bankok képviselői feltárták a bankkormányzó előtt a pénzügyi helyzet súlyos nehézségeit és kérték, hogy a Banca Nationala teljesen új, megértőbb szellemi politikát inauguráljon az erdélyi pénzügyi helyzetekkel szemben.

Kérték mindenekelőtt is, hogy a Banca Nationala sürgősen szervezze át erdélyi fiókjait s adjon megfelelő instrukciókat, hogy a fiókok megértőbb, konciliánsabb magatartást tanúsítsanak a bankokkal szemben. Kifogásolták végül, hogy az erdélyi pénzügyi helyzet különleges elbánásban részesüljön a visszszámítoláshoz.

Manoilescu válaszában megnyugtatta a delegációt, hogy a Banca Nationala a jövőben fokozott figyelemmel fogja az erdélyi pénzügyi helyzet ügyét kezelni.

Letartóztatták a Mikes Kelemen uccal zsidó templom betörőjét

Kocsis András rovtoltmultu tolvaj törte fel a templomi perselyeket

Cluj-Kolozsvár, november 7. Néhány héttel ezelőtt a Mikes Kelemen uccai templom felügyelője jelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki behatolt az egyik templomablakon keresztül az imaterembe, ahol több perselyt feltört és kiürített. A bevezetett nyomozás hosszú időn keresztül eredménytelen maradt, míg

pénteken este sikerült a tettest Kocsis András huszonhét éves asztalos személyében letartóztatni.

Kocsis András alig két hónappal ezelőtt szabadult ki az ügyészség fogházából, ahol betöréses lopásért két évre volt elítélve. Kocsis a fogházban is megmaradt vérbeli tolvajnak, mert legalább is arra vall az a cselekedete, hogy büntetésideje alatt a fogházigazgatóság kocsisi teendővel bízta meg s egy alkalommal, amikor Szamosfalvára ment ki a fogház kocsijával, kijátszotta a mellette lévő őrsébségét s azt, bennfelejtve az egyik parasztházban, kocsival és lóval együtt megszökött s a szomszédfaluban úgy a lovat, mint a kocsit eladta. A bevezetett nyomozás néhány nap múlva sikerre vezetett, mert Kocsis újra a hatóság kezére került s az eladott lovat és kocsit is vissza lehetett szerezni.

Ugy látszik, a két évi börtön nem javította meg a megrögzött betörőt, aki kiszabadulása után újra betörésre adta a fejét, de ezalkalommal is rajtavesztett, mert a nyomozást vezető Moholcan és Rotar detektívek letartóztatták. A letartóztatott templombetörőt beismerő vallomása alapján hétfőn adják át az ügyészségnek.

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Vegyen Református Kórház sorsjegyet!

Huzás: november hó 30. Főnyeremény: 1.000.000 Lej. Könnyen gazdag lehet a jótékonyaságot is gyakorol, ha református kórház-sorsjegyet vásárol. Kapható üzletekben, tőzsdékben, piaci árusoknál. Központi sorsjegyiroda Cluj-Kolozsvár, Str. Bratianu 51. Telefon 905.

szépet várjuk el tőle. A most megindult akció során.

Berlinből jelentik: tározták, hogy november 7-én berlini könyvkereskedőkre műveikkel együtt árusítani. A jövőre enyhítésére fordít

LE AZ ÁRAKKAL!

Reklám osztályom

rendkívül olcsó árai!

1 m. vászon . . . L. 13

1 m. mosott vászon L. 19

1 m. tennisz . . . L. 19

1 m. mosó tweed L. 29

1 m. flanel paszta színekben Lei 35

1 m. mintás barchet Lei 45

1 m. mintás flanel Lei 63

1 m. mintás ruhabársony L. 88

1 m. ruha szövet L. 66

1 m. 140 cm. széles kabát szövet L. 120

1 pár férfi zokni L. 25

1 db férfi zefir ing Lei 175

SZABÓ JENŐ divatnagyruházában, CLUJ

Jabotinsky: az angol közigazgatás ellen

Megkezdődött a Népszövetség mandátum-bizottságának huszonegyedik ülésszaka

Egyesület alakítottak Párizsban a Jewish Agency demokratizálásának előmozdítására

Genf, november 7. A napokban vette kezdetét Genfben a Népszövetség mandátumbizottságának 21-ik ülésszaka. Marquis Teodoli elnöki megnyitójában hivatkozva a Népszövetség plenáris ülésén előterjesztett Palesztina-jelentésre, azon reményének adott kifejezést, hogy az 1929 augusztusi zavargások óta helyreállott a rend és nyugalom, valamint az angol kormány azon szándéka, amely a zsidó bevándorlás megkönnyítésére irányul — egy eredményteljesebb fejlődést fog magával hozni Palesztinában.

A mandátumbizottság az alábbi petíciókkal fog foglalkozni:

1. Az Agudas Jisrael petíciója a Szentfal ügyében. 2. Az arab liberális párt petíciója a Szentfal ügyében hozott kormányrendeletre vonatkozólag. 3. Az arab exekutív elnökének petíciója a mandatárius rezsim és a cionista politika ellen.

Akció indul meg a Jewish Agency demokratizálására

Párizs, november 7. A Franciaországba vándorolt zsidók Keren Hajjeszód bizottságának legutóbbi ülésén J. Jefroky elnök, a Jewish Agency Counciljának tagja bejelentette, hogy a Jewish Agency demokratizálásának propagálására Párizsban egyesület alakult, amelynek neve: „Palesztina újjáépítési szövetség”. Az egyesület célja mindazoknak a megszervezése, akik a Balfour-deklaráció és a Palesztina-mandátum alapelveit magukévá teszik. Ez a szövetség képezné a Jewish Agency jövőbeni kiterjesztésének és demokratizálásának kiindulási célját. A Keren Hajjeszód bizottság magáévá vette Jefroky akcióját és elhatározta annak legmesszebbmenő támogatását.

Az akció, amely kétségtelen szükségességet élegít ki, az első lépés a Jewish Agency széles alapokra való demokratizálására és valószínű, hogy nagy tért fog hódítani a zsidóság tömegeiben.

Jabotinsky éleshangu beszéde a párizsi revizionisták Balfour-ünnepélyén

Párizs, november 7. A párizsi revizionisták nagyszabású ünnepséget rendeztek november 2-án a Balfour-deklaráció évfordulójának napján, amelynek ünnepi szónoka Vladimir Jabotinsky, a Revizionista

Világúnió elnöke volt. Beszédében analízis tárgyává tette a Palesztina-kérdés komplexumát. Többek között felvetette azt a kérdést, hogy Anglia csakugyan eleget akar-e tenni a zsidó népek tett ígéreteinek és — ami még fontosabb — a mai viszonyok között, amelyek megbénítják kolonizatorikus energiáit és hatalmát, meg is tud-e felelni ezeknek az ígéreteknek. Jabotinsky kifejtette annak szükségességét, hogy az angolok előtt világosan fel kell tárni a zsidók álláspontját, akik semmi szín alatt nem hajlandók elmozdulni legális pozíciójuktól. A mai körülmények között nincs meg a lehetőség az együttműködésre, a zsidók és a palesztinai közigazgatás között. A küszöbön álló népszámlálás nem egyéb, mint a zsidók pozíciójának gyengítésére irányuló manőver s a zsidóknak azt bojkottálniuk kell.

Jabotinsky beszéde után Pierre Bonardi, a neves francia író, dr. S. Tiomkin és dr. Eisenstadt rabbi beszéltek.

FELHÍVÁS A NYUGDIJASOKHOZ!
Pop Aurel pénzügyigazgató a közli hivatalosan, hogy az egyik lap mai számában megjelent közlés, mely szerint hétfőn fizetik a nyugdíjasokat, nem felel meg a valóságnak. A nyugdíjfizetésekre vonatkozólag a pénzügyigazgatóság annakidején hivatalos közlést fog tenni a lapok útján.

— Az amerikai „Hitler” programot ad. Csikágóból jelentik: A napokban Csikágóba érkezett Hitler müncheni megbízottja, K. W. Liedecke. Ez az ur magát hétfőn Hitlernek nevezi és kijelentette, hogy az év decemberében meg fogja szervezni az összes Amerikában élő északi fajokat. A szervezés természetesen a hitlerizmus jegyében fog történni és bevezetője lesz az amerikai fasizmusnak. Meglátogatja Filadelfiát, Cincinnati, Detroit, Cleveland, Rochester és Albanyt. A fasizmus és bolsevizmus közötti harc — mondotta Liedecke — rövid időn belül fel fog lángolni Amerikában és bizonyára nagy események előidézője lesz. Liedecke urat természetesen senki nem veszi tragikusan, kivéve a legsötétebb reakciókat, mint a Ku-Klux-Klan, amely az utóbbi években többszörösen kompromittálta magát.

Dr. Werner Senator optimisztikus nyilatkozata

A Jewish Agency a nagy gazdasági válság ellenére is aktív

Kiélesedtek az ellentétek a nyugateurópai és a keleti Mizרחi szervezetek között

Sorra legalizálják a törvénytelen utakon bevándorolt zsidók tartózkodását Palesztinában

Jeruzsálem, november 7. A palesztinai Jewish Agency exekutívájának pénzügyi vezetője, dr. Werner Senator a legutóbbi sajtókonferencián közölte, hogy a Jewish Agency kötelezettségei 700.000 fontra rúgnak, amelyekkel szemben 800.000 fontnyi aktívák fölött rendelkezik. A Jewish Agency tehát 50.000 font leírás után, ami a befeketések körüli részbeni elértéktelenedés következtében merül föl, még mindig aktív.

A Jewish Agency exekutívája — folytatja dr. Werner Senator — soha nem lépte túl normális hiteleinek határait. Tényleges adósságai ezidőszereint nem haladják meg a 150.000 fontot. Ez az összeg a tanítók és tisztviselők fizetési hátralékából rekrutálódik és azokból az adósságokból, amelyek különböző bankintézeteknél állanak fenn.

A Jewish Agency perspektívái

Az utóbbi évek eseményei — mondotta végül dr. Werner Senator — a font esése, a közép és keleteurópai gazdasági depresszió, az Egyesült Államokból befolyó adományok csökkenése, a legkisebb költségvetési tételek megszorítását tette szükségessé. Igaz, hogy nagy országok kormányai problémák előtt állanak, hogy miképp balanszírozzák ki költségvetésüket, de ez bennünket nem vigasztal. Remélem azonban, hogy a cionista világszervezet és a zsidó nép tudni fogja, hogyan reagáljon a mai szituációra: a Jewish Agency megszilárdításával és a palesztinai újjáépítés támogatásával. Ha ez megtörténik, a mostani kritikus idöket bizonyára sikerrel le fogjuk küzdeni.

Szakadás a Mizrachiban

Berlin, november 7. Megírta az Uj Kelet, hogy a németországi Mizרחi bejelentette kilépését a Mizרחi Világszervezethez, amelynek központi vezetése elhatározta, hogy a németországi független Mizרחi-szervezet mellett egy új, a világszervezet kötelékébe tartozó, organizációt fog alakítani. A központi vezetőség állásfoglalását a lengyelországi Mizרחi is magáévá tette és elítélte a németországi mizrachisták kilépését.

A hollandiai és svájci mizrachisták is követik a németországiakat

Ezzel szemben a németországi Mizרחi aktusa csak kezdete volt annak a szakadási folyamatnak, amely a Mizrachimozgalomban végbemegy. Legújabbban a hollandiai és a svájci Mizרחi is csatlakozást jelentette be a németországi szervezet lépéséhez és a Merkasz Olámi iránti elégedetlenségének jeléül ugyan csak elhatározta a Mizרחi Világszervezethez való kilépését.

Eszerint nem egy speciálisan németországi jelenséggel állunk szemben, hanem a nyugateurópai és keleti mizrachisták közötti ellentétekkel. A nyugateurópai frakció már régebben elégedetlen a Mizרחi politikájával és több ízben juttatta kifejezésre azokat a követeléseket, amelyekben a Mizרחi politikai és kulturális feladatait jelölte meg. Ezek a követelések azonban egy erős többséggel találták szembe magukat, amely magáévá tette a Merkasz Olámi politikáját. Ez készítette a németországi mizrachistákat, hogy külön utakon keressék ideáljaik megvalósítását.

A németországi frakció vezére, dr. Oskar Wolfsberg, nyilatkozatot adott a Zsidó Távirati Iroda tudósítójának, amely

ben többek között a következőket mondotta:

Dr. Wolfsberg nyilatkozata a németországi Mizרחi programjáról

— Abban látjuk feladatunkat, hogy a torahü cionizmust, szóval és tettel, érzsünkben és életünkben, hűséggel szolgáljuk, hogy ezáltal a nemzeti-vallásos mozgalom megbecsülésére kényszerítsük a cionista és a nemcionista zsidó világot. Erecz Jiszráélnék és a zsidó nemzetnek ebben az értelemben, ebben a szellemben való felépítése, illetve újjászületése: a mi leghöbbsz ideálunk.

— A Merkasz Olámi határozata és a lengyelországi mizrachisták követelése egy új németországi szervezet alakítására vonatkozólag nem gátol meg bennünket céljaink megvalósításában. Az önálló Mizרחi szervezet rövidesen megalakul. Es munkánkat nem fogja hátráltatni a Merkasz Olámi magatartása. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ha a Világszervezet valóban teljesíti követeléseinket és azokat végre is hajtja, hogy nem fogjuk felújítani a Mizרחi egységét, amelyből a

kényszerűség fájdalmával, de ideáljaink parancsszavára léptünk ki.

Az illegális zsidó bevándorlók is részt fognak venni a palesztinai népszámlálásban

Jeruzsálem, november 7. Ismeretes, hogy júliusban a palesztinai kormány amnesztiában részesítette azokat a személyeket, akik illegális uton jöttek be az országba és legalizálta az országban való tartózkodásukat. A Vaad Leumi kommunikét tett közzé a napokban, amelyben felhívja a palesztinai zsidók figyelmét, hogy a bejegyzett 1000 bevándorló csupán a felét képezi azoknak, akik illegális uton telepedtek le az országban és pozíciójukat még rendezniük kell és felszólítja őket, hogy jelentkezzenek az illetékes hatóságoknál az amnesztiában részesítettek listájára való felvételük érdekében, hogy ezáltal a küszöbön lévő népszámlálásban is résztvehessenek. Jellemző, hogy az amnesztiá idejében 10 ezerre becsülték azoknak számát, akik illegális uton vándoroltak be Palesztinába.

Bezárták a belgrádi egyetemet, mert a diákok uccai tüntetést rendeztek a kormány és a mai választások ellen

Belgrád, november 7. A diákokthozban lakó egyetemi hallgatók uccai tüntetést rendeztek a kormány ellen s arra hívták fel kiállításokkal a szavazókat, hogy ne vegyenek részt a mai, vasárnapi szava

zásban. A csendőrség és a diákok között összeütközések voltak, amelyeknek során néhányan súlyosan megsebesültek. Számos őrizetbevétel történt. A tüntetés miatt az egyetemet négy napra bezárták.

Már Svájcnak is területi aspirációi vannak

Területhódítás adás-vételi szerződéssel

Berlin, november 7. A német-svájci kereskedelmi tárgyalások, amelyeket a múlt héten fejeztek be, majdnem azzal fenyegettek, hogy a két szomszédállam között megszakad a kereskedelmi együttműködés és vámháború áll be. Az utolsó pillanatban sikerült a nehézségeket elhárítani és a kereskedelmi szerződést megkötni. Mint utólag kiderült, a felmerült ellentétek közé tartozott az is, hogy Svájc területi igényeket támasztott Németországgal szemben.

A német-svájci határon a Rajna felsőfolyásánál egészen közel Schaffhausen svájci városhoz van a kis Büsingen község. A svájciaknak régi vágyuk, hogy ezt a kis falut, amelynek természetes összeköttetése és gazdasági kapcsolatai vannak Schaffhusennel, bekebelezzék Svájc területébe. Nagy nehézsége nem igen volna a svájci kívánság teljesítésének és Európa számára nem kellene új térképet

rajzolni akkor sem, ha Büsingen Svájchoz tartozik is, mert aligha van olyan térkép, amely ezt a pár száz lakossal bíró községet is feltünteti. Azonkívül Schaffhausenben majdnem változás nélkül a bádeni, tehát a német jog van érvényben, azonban a németek még sem egyeztek bele, hogy területet adjanak át Svájcnak. A kereskedelmi szerződések során sikerült megfelelő platformot találni, még pedig oly módon, hogy közgazdasági kapcsolatokat létesítenek Schaffhausen és Büsingen között.

Nem lehetetlen azonban, hogy a közeljövőben Schaffhausen egyszerűen megvásárolja az egész Büsingt a maga pár lakójával együtt. Erre vonatkozólag már a svájci és a bádeni kormány között tárgyalások is folynak. Ha az üzlet sikerül, ez lesz az első európai terület, amely adásvétel útján jut át más ország birtokába.

Fűrészporkályhával

szabadalmazott szerkezetben a legolcsóbb a fűtés. Bármilyen nagyságu helyiségek biztonságosan kifűthetők. Mélyen leszállított árak.

MARKO V. mérnök Cluj, Str. N. Iorga 11. Telefon 453.

Próbálja ki az új

hosszúkás lyuku pengét. Angol gyártmány!

A Gillette borotvagéphez használható

A kongresszusi hitközségek Országos Irodájának elnöki tanácsulése

Oradea-Nagyvárad, november 7. Az Erdély-Bánati Országos Izraelita Iroda (Hitközségek Szövetsége) folyó hó 5-én tartotta elnöki tanácsulását Nagyváradon a hitközségek delegátusainak és az elnöki tanács tagjainak részvételével. Dr. Adorján Armin elnök ismertette az Iroda eddig kifejtett működését és rámutatott ama nehézségekre, melyek a mai súlyos idöokban egy hitközségeknek, mint a Központi Iroda működését is nehezítik, majd vázolta azokat a ténykedéseket, amelyeket az Iroda a hitközségek érdekében kifejtett.

Lax Salvator főtitkár részletes beszámolóban ismertette mindazon felterjesztéseket és intézkedéseket, amelyeket az Iroda az államségélyek folyósítása érdekében illetékes kormányköröknél tett. A tanácsulés az elhangzott jelentéseket és ténykedést tudomásul vette és bizalmat és elismerését fejezte ki dr. Adorján Armin elnöknek buzgó és fáradságtalan munkásságáért, melyet mint az Iroda elnöke kifejtett és Lax főtitkárnak, az irodai adminisztráció és eljárások körültekintéséért és kifejtett fáradságtalan ügybuzgalmáért. Egyben felhatalmazta az Elnökséget, hogy zsidó parlamentereink közreműködésével az államségélyek mielőbbi folyósítását az illetékes helyen kiessközölje.

Az ülés behatóan foglalkozott a zsidó iskolák részére szerkesztendő tankönyvek kérdésével és Sebestyén D. várdi, Márton I. temesvári és Freu L. kolozsvári igazgatók erre vonatkozó memorandumait tüzetes tárgyalás alá vette és úgy határozott, hogy pályázatot ír ki zsidó elemi iskolai tankönyvek szerkesztésére, a legjobb munkákat jutalmazni fogja és a legmegfelelőbbet pedig kiadhatja.

A mai gazdasági krízis következtében elhalasztott nagygyűlés tárgyában az ülés úgy határozott, hogy azt 1932. tavaszán fogja Brassóban megtartani, mikor is az Erdély-Bánati hitközségeket és az ösz-zsidóságot érdeklő bő anyaggal ösz-szeállított napirend során a tisztikar is választás alá esik.

Foglalkozott ezen ülés egyes hitközségek által előterjesztett ügyekkel, valamint minden olyan ügygel, amelynek elintézése az elnöki tanács hatáskörébe tartozik. Nívós és emelkedett hangú, objektív és minden tekintetben megértő hozzászólások és véleménynyilvánítások után az ülés minden határozatát egyhangulag hozta meg.

Az elnöki tanács a nagygyűlésig egyhangu határozattal beválasztotta az elnöki tanácsba: Dr. Löwy Ferenc főrabbi (Marosvásárhely), Nyiri B. hitközségi elnök (Temesvár) rendes elnöké, dr. Gergely Jakab hitközségi elnök (Brassó), dr. Rosenthal N. hitközségi elnök (Temesvár gyárvaros) helyettes elnöki tanácsstagokul és reméli, hogy az új erőkkél meg erősödött elnöki tanács eredményesen fogja vezetni az Iroda további sorsát.

Ülés után a nagyváradai hitközség látta vendégül a kiküldött delegátusokat.

— Ujzélánd kormánya a népszövetségi tisztviselők létszámának csökkentését javasolja. Genfből jelentik: Az ujzélándi kormány javaslatot készül tenni a Népszövetség előtt aziránt, hogy csökkentse fixfizetéses alkalmazottainak létszámát, mert a tagállamok már nem bírják az egyre fokozódó népszövetségi tagdíjakat.

ÁTMENETI KABÁT . . . . . Lei 1700 és feljebb
RAGLAN Ia FLAUSCH . . . . . Lei 3000 és feljebb
M. NEUMANN RUHAÁRUHÁZ CLUJ, PIATA UNIREI 14.

Vasárnap.
H
 az UJ KELET
 bántáske
 Főszerke
 Felelős sz
 Buku
 Hátzegl
 Cikkeink utá
 megjelö
 Fiaim, c
 Hirkopfo
 dolog. Főleg
 künk a főnö
 jon fiam, eg
 humort, azu
 Hja, könny
 volna az eg
 ber? Olvast
 amit nagyj
 pedig ez a
 lenne az a t
 mély, ami
 készített. Há
 nóságot eng
 az ihlet dem
 rothadt alm
 az ihlet dem
 zárólag csal
 Ugyanezt az
 kat kergeth
 rül, ha a la
 sürgösen ly
 szont olyan
 alkotni, ha
 pogatja. Má
 egyszerű, sz
 ter, ki roth
 teremteni h
 denesetre m
 ton tartom,
 nem jut az
 Itt volna
 a fél kifli.
 már megirt
 len-szomján
 megirták. M
 lán, ha Kar
 irtam volna
 nika vívmá
 ban élünk.
 pet, ami k
 gépet rövid
 szoló és el
 hetne nevez
 ember 10 le
 ne egy ripo
 la. Termész
 cikket lehet
 tekióások —
 ben — má
 nának. Per
 egyelőre. M
 se. Addig
 tékezzük ki
 talok! Huz
 ladjuk kör
 szék épület
 élet.
 — Egy zs
 fel a rák el
 angol ?apok
 lalkoznak d
 magántaná
 amelyet a
 tegein ki is
 seknél. Az
 kerrel járt.
 módját mos
 — Az els
 jelentik: A
 mutatták b
 orosz hang
 erősen kom
 nek mindar
 — A zsi
 kolozsvári
 jótékonyág
 lyen állott,
 bevezeti a
 Első öszi t
 termében
 vasárnap.
 Már most
 hogy a re
 inkább, me
 tartogat a
 növegylet t
 szolgál és
 ideálisabb
 a hasznoss

HIREK

UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánásgyi zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszegi Ernő, Str. Cobălcescu 54.
 Cikkeink utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Fiaim, csak töprengjetelek...

Hirközpöt írni? Allitól nem nagy dolog. Főleg ahogyan ezt előírják nekünk a főnökeink: valami szíveset írjon fiam, egy kis szívet bele, egy kis humor, aztán jól összerázni és kész. Hja, könnyű nekik. Ha csak ennyi volna az egész. De miről írjon az ember? Olvastam valahol egy körkérdést amit nagyjainkhoz intéztek. Szóltak pedig ez a körkérdés arról, hogy mi lenne az a tárgy és ki legyen az a személy, ami őket megihletti az írásra készteti. Hát bizony a nagyok sok dísznóságot engedhetnek meg maguknak az írásra ragadja, lábait kirohadt almat szagol. Van aki, mialatt az írásra ragadja, lábait kirohadt almat szagol. Van aki, mialatt az írásra ragadja, lábait kirohadt almat szagol. Van aki, mialatt az írásra ragadja, lábait kirohadt almat szagol.

Itt volna ugyan a koldusszony és a fél kifli. Ez igen hálás téma. Csak már megírták. Vagy a kutya, aki éltén-szomján hal meg az uccán. Ezt is megírták. Mi tehát itt a teendő? Talán, ha Karinthy volnék már rég megírtam volna, hogy ma, amikor a technika vívmányai és a gépek századiban élünk, fel kellene találni azt a gépet, ami kész témákat gyárt. Ezt a gépet röviden általános gondolat hajtó és előresegítő automatának lehetne nevezni. Főül bele dobna az ember 10 lejt, alul pedig készen kijönne egy riport, vagy egy kisebb novella. Természetesen 100 lejtért már vezér cikket lehetne kapni, sőt bizonyos protekciók — ezer lej bedobása ellenében — már verset kötetet is kaphatnánk. Persze ez még csak szép álom egyelőre. Messze van még a teljesülés. Addig íradjunk tovább és verejtékezzük ki a szenzációkat. Hajrá fiatalok! Huzzuk ki a derekunkat és szabadkúri körül huszontötször a törvényes épületét. Hiszen olyan szép az élet.

Egy zsidó orvos új gyógyszert talált fel a rák ellen. Londonból jelentik: Az angol lapok feltűnést keltő cikkeiben foglalkoznak dr. William Susman egyetemi magántanárnak legújabb találmányával, amelyet a manchesteri zsidó kórház betegin ki is próbált rákos megbetegedéseknél. Az eljárás sok esetben teljes sikerrel járt. A zsidó orvostudós új gyógymódját most próbálja ki.

Az első orosz hangosfilm. Bécsből jelentik: A bécsi Sascha palotában most mutatták be „Az élet útja” címen az első orosz hangosfilmet, amely természetesen erősen kommunista tendenciájú. A filmnek mindamellett óriási sikere volt.

A zsidó nőegylet teadélutánja. A kolozsvári zsidó nőegylet, amely a város jótékonyági akcióiban mindig vezető helyen állott, a téli szezon alkalmából újra bevezeti a kitűnően bevált teadélutánokat. Első őszi teadélutánját a „New York” díszteremben fogja a nőegylet megtartani, vasárnap, e hó 8-án délután 5 órakor. Már most felhívjuk a zsidó közönséget, hogy a rendezvényt látogassa annál is inkább, mert a rendezőség meglepetéseket tartogat a közönség szórakoztatására. A nőegylet teadélutánja igaz jótékonyágot szolgál és aki itt tölti el délutánját, legideálisabb módon köti össze a kellemest a hasznossal.

Több sorsjegy nagyobb esély

siessen még egy **MENTŐSORSJEGYET** venni, hogy a **MAI HUZÁSON** részt vehessen
SORSJEGYEK MINDENÜTT KAPHATÓK, az uccai árusoknál is és a **KÖZPONTI SORSJEGYIRODÁBAN** Cluj, Str. Memorandului No. 16.

A zsidóellenes tüntetéseket folytatják a varsói egyetemen. Varsóból jelentik: Az antiszemita diákok tüntetése az egyetemen és a főiskolákban egyre folytatódott. A kampószerkesztés diákok egy része azonban az antiszemita manifesztációkat az uccákon is folytatják. Előbb a város belső területein próbálkoztak, a rendőrök azonban itt szétverték őket. A diákok ekkor a külterületekre vonultak, ahol azonban az előre értesített rendőrök szételűzték őket. Számos zsidót sikerült elfogni, akiket véresre vertek.

Orvosi hír: Dr. Vintila I. kórházi orvos az Iparkamara új székházában (Piata Cuza Voda) rendel. d. u. 3—5-ig.

„A zsidóság sorsa itt és Palesztinában” címen tartanak előadást vasárnap délelőtt 10 órakor az Urániában: Dr. Balázs Endre ügyvéd Cluj, dr. Fischer Tivadar képviselő Cluj, dr. Gelber író Varsó, Professor Silberbusch Bucuresti és dr. Fischer József képviselő Cluj. A belépés díjtalan.

„Ha azt mondja valaki, hogy már sok éve korpaképződésben szenved, anélkül, hogy az neki ártana, úgy nyugta előtt dicséri a napot” — mondotta egy híres hajszpecialista. A korpa az előhírnöke a hajhullásnak, amit azonban **Pixavon-Shampoo** (10 lej két mosásra), vagy **Pixavon oldat** (1 baby üveg 28 lej 2—3 mosásra) rendszeres használatával meg lehet akadályozni.

CONRAD VEIDT AUTOGRAMM-DELÉLTŐTTE A MAGYAR SZÍNHÁZBAN
 Késő este nyert értesülés szerint Conrad Veidt, a film fejedelme, ma reggel háromnegyed 8 órakor Kolozsvárra érkezik, hogy este személyesen fellépjen a Magyar Színházban Savoir kitűnő vigjátékában, az „Ö-ben, kitűnő bécsi társulatával. Conrad Veidt-tel a Színház megállapodott, hogy vasárnap déli 1 órától kezdve a Magyar Színház előcsarnokában mindenkinek, aki az előadásra váltott jegyét felmutatja, autogrammot ad.

A berlini diákvég nem engedte „leépíteni” egyik kedvec tanárát. Berlinből jelentik: A porosz kormány takarékosági okokból elhatározta, hogy megszünteti Beier professzor klinikáját az előadásokat. A tudós tanár olyan nagy népszerűségnek örvend hallgatói körében és a tudományos világban, hogy e terv hírére a tanár 3—400 hallgatóján kívül még több, mint kétszáz ember jelent meg Beier előadásán. A hallgatóság éljenzéssel fogadta a professzort, azután félóra hosszat tartó tüntetést rendezett mellette.

Orvosi hír. Dr. Szinár László belgyógyász-tüdőszakorvos rendelőjét Piata Mihai Viteazul (volt Széchenyi tér) 39. szám alá helyezte.

Tárca nélküli miniszterre neveztek ki egy német képviselőt. Berlinből jelentik: Hindenburg elnök Schlange-Schöninghen képviselőt, a Landvolk-párt tagját tárca nélküli miniszterre kinevezte és megbízta az Osthilfe főbiztosa teendőinek végzésével.

A kolozsvári Charité-szanatórium — Dr. Steiner v. egyet. nyilv. rk. tanár vezetése alatt — számolva a beállott gazdasági válsággal, hogy lehetővé tegye a szegényebb viszonyok között élő közép-osztály részére betegsége esetén kórház helyett a sanatóriumi ellátást és ápolást igénybe venni, egy új osztályt létesített, ahol már napi 150, illetve 200 lejtért elhelyezést találnak a betegek, beleértve a sanatóriumi diétás ételmezést, gondos ápolást, állandó orvosi felügyeletet stb. Ennek megfelelőleg az egyéb szolgáltatásokat is (műtő, gyógyszer stb.) jelentősen lecsökkentették és műtét esetén mérsékelt páusz árakat vezetett be, úgy, hogy a kórházak külön osztályainak áránál is jóval olcsóbb lett.

Nagyfoku kivándorlás az oroszországi zsidó városokból. Berlinből jelentik: Moszkvából érkező hírek szerint most állítják össze a zsidó kisvárosok statisztikáját. Eszerint a zsidók nagyarányú kivándorlásra kényszerültek az utóbbi években. 1926-ban Kriszophol városában 1533 zsidó lakott, ma már ez a szám négyszázzal lecsökkent. Minthogy a városban nincsen ipari termelés, az ifjúság Odeszszába, Kiewbe és Charkovba vándorolt, ahol a gyárakban találnak munkát. A városokban aránylag 70 százaléka a zsidóknak munkás, a többi deklaszált. Kereskedő és házaló alig van ezekben a kis városokban, ahol a termelést és az elosztást szövetkezetek végzik. A választói jogosultságtól megfosztottak száma az utóbbi években erősen visszament. A zsidó iskolák azonban fennállanak az állam támogatásával. 417 zsidó gyermek közül 185 jár jiddis iskolába, 232 pedig az ukránok iskoláit látogatja.

Az ERŐS DOHÁNYZÁS sárga, barna, vagy fekete lerakódást okoz a fogakon. Ennélfogva az állandóan dohányzó hölgyeknek és férfiaknak a rendszeres, naponta többszöri ODOL-fogpasztával való fogápolás feltétlenül szükséges, ha a fogak megbarnulását el akarják kerülni. Az ODOL-fogpaszta biztosan tisztítja a fogakat anélkül, hogy a foghúst megtámadná és igen magas colloidalis alkatrészeinél fogva az ODOL-fogpasztának van a legnagyobb övejeje. Megakadályoz mindenféle tisztálanságot, kellemetlen illatokat és mindenféle színes szövetek keletkezését, amelyek dohányzás, étkezés, vagy ivás folytán kerülnek a fogakon lerakódásra és amelyek elsősorban okozzák a fogak színének elromlását. Az ODOL-fogpaszta fehér fogakat varázsol és tiszta lehelletet ad.

Felhívás. Felkéretnek mindazok, akik től Bán János zálogháza 1931 április 2-a után tizenegy százaléknál nagyobb kamatot szedett, ingyenes jogorvoslás keresése céljából jelentkezzenek Dr. Jacobi Emil ügyvédi irodájában Cluj, Str. Regina Maria 8.

Idegess embereknek és lelkibetegeknek az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz rendes bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Világhírű ideggyógyászok véleménye alapján a Ferenc József víz használata az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek is kiválóan ajánlható. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A spanyol minisztertanács hozzájárult a bászok területének autonómiájához. Londonból jelentik: Az Evening News madridi jelentése szerint a spanyol minisztertanács hozzájárult ahhoz, hogy a bászok terület részére autonómia-tervezetet dolgozzanak ki. A tervezet felett annak elkészülte után népszavazás lesz s ha elfogadják, az alkotmányozó kortez elé kerül.

Herriot lett a francia radikálsocialista párt elnöke. Párizsból jelentik: A radikálsocialista párt éléről távozó Dauladier helyére a pártkongresszus Herriot volt miniszterelnököt, Lyon polgármesterét választotta elnöké.

Lloyd George déltengeri utra indult. Londonból jelentik: Lloyd George, a felesége, valamint fia és leánya, akik mindketten alsóházi képviselők, kíséretében elindult déltengeri útjára. A volt miniszterelnök a telet az indiai Ceylon szigete körüli tengeren fogja tölteni s a jövő év tavaszán tér vissza Angliába.

Anglia nyersanyagszükségletét ezentul a gyarmatokban és dominiumokban fogja beszerezni. Londonból jelentik: Thomas, a dominiumok minisztere Chamberidge ben tartott beszédében kijelentette, hogy Anglia közelebről megállapodást fog kötni a dominiumokkal és gyarmatokkal, melynek értelmében a jövőben nyersanyag szükségletét kizárólag a gyarmatokból és dominiumokból szerzi be s cserébe iparcikkeket ad.

NAPROL-NAPRA

Cornelius O. Regnard angol nyugalmazott admirális levelet intézett a tengerészeti miniszterhez, melyben közölte, hogy a súlyos pénzügyi helyzetre való tekintettel másfél évi nyugdíjáról a kincstár javára lemond. A lapok ismertetik a követségreméltó példát s felszólítják a többi állami nyugdíjasokat is, hogy hasonló módon könnyítsenek az állam terhein, ha egyéb jövedelmeik is vannak.

Newyorkban december 7-én nyílik meg a modern magyar képzőművészeti kiállítás, melynek díszes, illusztrált katalógusát most készítik. A newyorki kiállítás után az anyagot bemutatják más amerikai nagyvárosokban is.

A mesterséges gumi feltalálója — mint amerikai lapok írják — J. A. Nieuwland katolikus pap, aki találmányát és összes jogait a Szent Kereszt-kongregációnak ajándékozta. New-Jerseyben már épül egy nagy ipartelep, ahol a mesterséges gumit nagy tömegben gyártani fogják.

Piccard professzor sztratoszféra-repülő európai felolvasó körútjából visszatért a belga fővárosba. Az újságírók előtt kijelentette, hogy Augsburgból új sztratoszféra-repülést terveznek, de e vállalkozásban ő nem vesz részt.

Gloria Caruso, az elhunyt nagy énekes 12 éves leánya egyik amerikai rádióállomás stúdiójában ének-koncertet adott. A kis Gloria hangversenyének nagy sikere volt.

A lettországi Libau kikötőváros közelében két tengerészeti repülőgép 300 méter magasságban összeütközött. Mindkét gép lezuhant. Hat utas életét veszítette.

Moszkvai jelentés szerint a Volga-németek szövetje a tagállam fővárosát Luxemburg Róza nevére nevezte el.

Az argentinai Vörös Kereszt akciót indított az iránt, hogy nemzetközi gyűjtéssel szobrot állítsanak Edisonnak szülővárosában.

Egylejes bélyeg a Zsidó Nemzeti Alap javára. Az E. Zs. N. Sz. Kisintézőbizottsága 1931 november 3-án megtartott ülésén a cionista propaganda kiszélesítése és a Keren Kajemeth bevételeinek gyarapítása érdekében határozatilag kötelezővé tette az E. Zs. N. Sz. égisze alá tartozó összes cionista helyicsoporthoz, intézményekhez és szervezetekhez, hogy minden levélre, nyugtára, rendezvényekre vagy gyűlésekre szóló meghívóra, plakátra stb., stb. egy 1 lejes KKL bélyeget ragasszanak. A bélyeget a Keren Kajemeth központi irodájánál Timisoara, IV. Bulev. Berthelot 4. szerezhetők be. A leromlott gazdasági viszonyok következtében a KKL kevésbé számíthat, mint a múltban nagyobb egyéni adományokra és ezért az Erdély által vállalt kétféle lejes ezévi kontingens csak akkor lesz biztosítható, ha sikerülni fog megsokszorozni a Keren Kajemeth adományozóinak számát. A Keren Kajemeth bélyegek használata az első lépés ennek a célnak az elérése érdekében és az E. Zs. N. Sz. Kisintézőbizottsága, valamint a KKL országos kuratóriuma a legjobb reményekkel és a legnagyobb várakozással néznek ennek az akciónak a sikere elé, amely 1 lejes adományok által hivatva van a cionista eszmét, cionista vezéregyéniségek megismerését előrevinni és a KKL bevételeit jelentősen gyarapítani.

IMPOTENCIÁT

RÁDIUM-BESUGARZÁS GYÓGYÍTÁSA

RÁDIUM-ULTRA-REGENERATOR

Egyetlen száraz rádium-borogatóval úgy férfiaknál mint nőknél teljesen gyógyítja

RÁDIUM-ULTRA-REGENERATOR

által, évtizedekre szóló hatással. Ártalmatlan külső kezelés. Kérjen ingyen felvilágosító árjegyzéket

Vezérképviselet: „DIONESS”

București II B-dul Cuza, Stradela I-a No. 10

1931. november 8.
 bálja ki az új
 EME LUXE
 szukás lyuku pen-
 Angol gyártmány!
 géphez használható
 zusi hitközsé-
 os Irodájának
 anacsülése
 ad, november 7. Az
 ágos Izraelita Iroda
 tsége) folyó hó 5-én
 ácsülését Nagyvára-
 delegátusainak és az
 rajnak részvételével,
 elnök ismertetette az
 ett működését és rá-
 zéségekre, melyek a
 n egy hitközségeink,
 oda működését is ne-
 ta azokat a ténykedé-
 z Iroda a hitközségek
 itkár részletes beszám-
 mindazon felterjeszté-
 téseket, amelyeket az
 lyek folyósítása érde-
 mányköröknél tett. A
 ngzott jelentéseket és
 sul vette és bizalmat
 zte ki dr. Adorján
 zsgó és fárhadhatlan
 lyet mint az Iroda
 Lax főtitkárnak, az
 íó és eljárások körüli
 ifejtett fárhadhatlan
 Egyben felhatalmazta
 zsidó parlamentereink
 az államsegélyek mi-
 az illetékes helyen ki-
 n foglalkozott a zsidó
 rkesztendő tankönyvek
 stytén D. váradi, Már-
 Freu L. kolozsvári
 natkozó memorandum-
 alás alá vette és ugy-
 pályázatot ír ki zsidó
 önyvek szerkesztésére,
 t jutalmazni fogja és
 pedig kiadhatja.
 krízis következtében
 gyűlés tárgyában az
 t, hogy azt 1932. tava-
 nban megtartani, mikor
 i hitközségeket és az
 eklő bő anyaggal ösz-
 l során a tisztikar is
 n ülés egyes hitközsé-
 ztett ügyekkel, vala-
 ügyvel, amelynek el-
 tanács hatáskörébe
 emelkedett hangu, ob-
 tekintetben megértő
 véleménynyilvánítások
 n határozatát egyhan-
 a nagygyűlésig egy-
 bevalásztotta az elnö-
 Löwy Ferenc főrabbi
 Nyiri B. hitközségi el-
 ndes elnöké, dr. Ger-
 gi elnök (Brassó), dr.
 zési elnök (Temesvár)
 es elnöki tanácsstagok
 az így új erőket meg-
 tanács eredményesen
 da további sorsát.
 vvaradi hitközség lát-
 dött delegátusokat.
 nánya a népszövetségi
 ának csökkentését ja-
 lentik: Az újzelandi
 készül tenni a Nép-
 ánt, hogy csökkentse
 azottainak létszámát,
 már nem bírják az
 szövetségi tagdíjakat.

Színház-Művészet

Vasárnap délután Huszárfogás mozihelyárrakkal, este Conrad Veidt

Két előadást hirdet vasárnap a színház: D. u. 5 órákor a „Huszárfogás“ c. nagyszerű operette kerül színre, nagyon olcsó mozihelyárrakkal. Este pedig a film koronázatlan királya, Conrad Veidt fog fellépni és pedig nem a mozivásznon, ha-

Hétfőn Vihar a Balatonon premiérje

Az idei évad nagy operette slágerének, a „Vihar a Balatonon“ című újdonságnak hétfőn este lesz a premiérje. Ez az az operette, amelyet meg fog nézni mindenki. Ez lesz az idei évadnak nagy bombája. Ragyogó zene, boszorkányos tán-

nem a színpadon személyesen, egy ragyogó vígjátékban. Mindenki megnézi Conrad Veidt-et, mert ilyen szenzációt látni csak egyszer van egy életben alkalma az embernek.

cok, kacagtató mese, káprázatos kiállítás, parádés szereposztás: Poór Lili, Neményi Lili, Indra Margit, Ihász, Tompa, Putnik Bálinttal. Kedden második előadás, szerdán harmadik előadás.

A Magyar Színház heti műsora

Vasárnap d. u. 5-kor: Huszárfogás. (Operett-újdonság, nagyon olcsó, mozi-helyárrakkal. Sorozatszám: 45.)

Vasárnap este 8¹/₂-kor: Conrad Veidt egyetlen személyes fellépése a bécsi „Komédia“ teljes társulatával. Színre kerül: Ö. (Savoir világhírű vígjátéka, Mérsékelttel emelt helyárrakkal. A helyek árai olcsóbbak, mint a Harry Liedtke-előadás alkalmával. Bérlet-szűnet. Sorozatszám: 46.)

Hétfő: Vihar a Balatonon. (Operette újdonság, először. Az utóbbi évek leg-szenzációsabb. Budapestben százszor adott újdonsága. Poór Lili, Neményi Lili, Tompa Béla, Ihász Aladár, Putnik Bálint fellépése. Premiére bérlet 9. szám. Sorozat szám 47.)

Kedd: Vihar a Balatonon. (Másodsor. Bérlet 8. szám „A“. Sorozat szám 48.) Szerda: Vihar a Balatonon. (Harmadsor. Bérlet 8. sz. „B“. Sorozat szám 49.)

Csütörtök: Feketeszáru cseresznye. Bérlet-szűnet. Sorozatszám 50.)

Péntek: Feketeszáru cseresznye. (Bérlet-szűnet. Sorozatszám 51.)

Szombat d. u. 3 órákor: Obsitos. (Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárrakkal, be vezető előadást tart Márton István tanár. Sorozatszám 52.)

Szombat este egy negyed 9 órákor: Cserebagár, sárga cserebogár. (Operette újdonság először! A „Hazudik a muzsikaszó“, Lehullott a rezgő nyárfa“ „Halványárga rózsá“ szerzőjének legújabb, legszebb, legjobb, Budapest 85-ször adott új operettje. Lengyel Irén fellépésével. Premiére bérlet: 10. sz. Sorozatszám 53.)

CORSO-MOZGÓ műsora

Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné: Tom Mix legnagyobb filmje. Olcsó helyárrakkal.

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor: Danton. Hatalmas dráma a francia forradalom idejéből. Főszereplő: Fritz Kortner, a legnagyobb német filmszínész. Műsor előtt: A legújabb Paramount világhírű és Micki Maus.

Hétfő 3, 5, 7, 9 órákor: Közívánatra! Charlie Chaplin világfilmje. A nagyvárosi fények.

SELECT-MOZGÓ műsora

Vasárnap: Operabál. Mulattató filmpo-
rett, főszerepekben: Liane Haid, Petro-
vici Svetislav és George Alexander.

Hétfő: Operabál. Mulattató filmpo-
rett, főszerepekben: Liane Haid, Petrovici
Svetislav és Georg Alexander.

**Arainkat lényegesen
LESZÁLLÍTOTTUK**

10 fával fűt egy **24**
kg. szobát **órán át**

Árjegyzéket díjtalanul küld:

Szántó Dezső és Fia
ORADEA

Helyi képviselő: **BARZEL** vas-
úti Cluj, Széchenyi-tér

Budapest. 9.15: Zenekari hangv. 19.30: Időjelzés, hírek. 12.05: Rádiózenekar. — 16: Asszonyok tanácsadója. 17: Vidám csevegés. 17.15: Zenekari hangv. 18: Német nyelvoktatás. 18.30: Szalonzenekar. 19.50: Előadás. 20.25: Magyar nóták. — 21.45: Hangv. 22.30: Grammfón. 23.30: Cigányzene. Bécs. 20.15: Régi és tánczene. 22.15: Cigányzene. Berlin. 17: Olasz dalok. 19.10: Zenekari

hangverseny.

Stuttgart. 20.05: Hangv. Langenberg. 17: Ének, cselló, zongora. Varsó. 20.15: Népszerű hangv. 22.15: Hegedűhangv. 23: Tánczene. Milánó. 19.40: Grammfón. Róma. 17.30: Filharmónikus hangver-
seny. 19.05: Grammfón. Prága. 20.05: Saxofónszóló. — 22.30: Grammfón.

KÖZGAZDASÁG

Leszállítják a kukorica vasuti tarifáját

450.000 vagon tengeri vár exportra

Bucuresti-Bukarest, november 7. A CFR tarifabizottsága tegnap esti ülésén Nicolaeescu Bals mérnök elnöke alatt foglalkozott egyes árucikkek vasuti szállítási tarifájának kérdésével. Az első kérdés, mellyel a bizottság foglalkozott, a kukoricaexport kérdése volt. A földművelésügyi minisztérium megbízottjainak kimutatása szerint az országban 450.000 vagon kukorica vár az exportra.

Ez a hatalmas mennyiségű kukorica elsősorban a konstancai kikötőbe való szállításra vár, ahol Európa legtekélyesebb rakodó berendezései vannak, melyek óránként negyven vagonnyi kukoricát képesek berakodni. A földművelésügyi miniszter megbízottja arra kérte a tarifális bizottságot, hogy a vasuti szállítási tarifát olyan mértékben csökkentse, hogy a kukorica szállítási díja ne haladja meg értékének 10 százalékát.

A bizottság a javaslat megvitatása után elhatározta, hogy a jelenlegi kukorica szállítási tarifát november 15-től április 1-ig terjedő időszakra 20—25 százalékkal alacsonyabban javasolja a vasutak vezérigazgatójának leszállítani, hogy ilyen módon megkönnyítse a kukorica exportját.

Orghidan mérnök, a kamarák megbízottja arra kérte a bizottságot, hogy az ipari burgonya szállítási díját csökkentse, valamint a szesz és a denaturált szesz tarifáját mérsékelje. A kamarák nevében kérte továbbá a szesz, gipsz és cement export céljaira történő szállításainak díjmérséklését. A bizottságnak ezenkívül javasolták, hogy a dícsőszentmártoni gyár részére szolgáló, vegyi célokra használt mézők szállítási díját csökkentse, valamint a takarmánymagvak exportszállítási díját mérsékelje.

Jön: „Grock“ világhírű arttista élete filmen, főszerepekben: Grock, aki óriási sikerrel mutatja most be legújabb számait Londonban és Liane Haid.

Színkör-Mozgó műsora

Vasárnap d. e. 11 órákor és d. u. 3 órákor: Az ikerférj.

Hétfőn és következő napokon naponta 3 előadás, délután 3, háromnegyed 5 és fél 7 órákor: A borneoi szökevény. (A főszerepekben: Lilian Harvey és Igo Sym). Új hangos híradó. Helyárrak: minden földszinti jegy 20 lej, minden erkélyjegy 10 lej.

URANIA-MOZGÓ műsora

Vasárnap: Malec megmenti Európát. Nagyszerű vígjáték és a Vidám társaság legújabb pótképe.

Hétfő: Az idegen dala. Nagyszerű román film, rendezte: Horia Igirosanu, főszerepekben: Iva Dugan, Delicia Mendel, George Stefanescu. E film az ország legszebb vidékein játszódik le.

RADIO MŰSOR

Vasárnap, november 8.

Bukarest. 19.10: Zenekari hangv. 21: Operett. Utána hírek.

Budapest. 9: Újsághírek, kozmetika. — Utána az Operaház zenekarának hangv. 14: Grammfón. 15.45: Rádió szabadedgyetem. Magyar dalok, fővárosi zenekar. — 20.30: Színelőadás. Utána pontos időjelzés, időjárás, majd cigányzene.

Bécs. 18: Dalok. 19.30: Hangv.

Berlin. 18.30: Balkán zene grammfónon. 18.55: Orgonahangv.

Stuttgart. 19.30: Mandolinhangv. 22: Tánczene.

Langenberg. 20: Wagner: Rajna kincse c. operája.

Milánó. 19.45: Grammfón. 20.30: Puccini Pillangó kisasszony c. operája.

Róma. 20.10: Grammfón. 21: Szimfónikus hangv.

Varsó. 19.25: Grammfón.

Prága. 20: Filharmónikus hangv.

Hétfő, november 9.

Bukarest. 19.40: Grammfón. 20: Kamarazene. 20.45: Zongora, ének és hegedű.

Beethoven dalok. 21.15: Mozart vonós-negyves. Utána hírek.

Az ACRED közgyűlése. A Romániai Hitelvédő Egyesület (ACRED) november 16-án tartja meg Bukarestben ezévi rendes közgyűlését. A közgyűlésen keresztülvizsik az országos szervezettel való átalakulást, aminek következményeképpen a központ Bukarestbe kerül és Kolozsvárt csak kerületi igazgatóság marad az erdélyi és bánáti ügyek elintézésére. Új kerületi igazgatóságok alakulnak Csernovieban és Jasiban. Az országos kiépítés által az ACRED most már az összes belföldi hitelzőkkel közvetlen kapcsolatot fog fenntartani, ami által működése jelentékenyen megszilárdul. A közgyűlés után közvetlenül összeül az új választmány, amely az alapszabályok értelmében megválasztja az elnököt, alelnököt és a kerületi igazgatóság tagjait.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet gyümölcsvédelmi előadása Kolozsváron. Az Erdélyi Gazdasági Egylet Kertészeti szakosztálya folyó hó 10-én, kedden délután 4 órákor Kolozsváron az egylet Attila utca 10. szám alatti székházában bemutatással kapcsolatos gyümölcsfa védelmi előadást rendez. Előadást tart Deák Mihály kertészeti intéző. Ezuton is felhívja az E. G. E. Kertészeti szakosztálya az érdekelteket és gyümölcsöstulajdonosokat, hogy a nagy gyakorlati szakismeretekkel rendelkező előadó előadását minél nagyobb számban hallgassák meg. Az előadás és bemutató megzemlése díjtalan.

Apró hirdetések

Újra megnyitott Léb ort. kóser étterme Malom ucca 14. szám alatt! Izletes ételek, olcsó árak, kellemes helyiség. Utazóknak 10 százalék kedvezmény. Abonoma, esküvők, bankettek olcsó áron.

Ezüst evőeszköz vásárlásánál csak a harang védjegyvel ellátott árut kérje, mint egyedüli bármely külföldivel egyenlő gyártmányt. Tacumul ezüstárugyár Cluj, Str. Gen. Neculcea (Kornis ucca) Nr. 6.

Hálóberendezések szép kivitelben, egész testelgyökér, hármas egész ultramodern afrikai körte, barna virágkőrös, haboskőrös olcsón eladó. Kleinberger műasztalos Str. Jasilor (Nagyszamos u.) 10.

Előkelő biztosítási intézet keres üzlet-szerző tisztviselőket jutalékos alapon. Ajánlatok „Secretariat“ jellegre.

A Donáth uton levő jégveremhez egészségi szempont miatt társat, vagy vevőt keresek. Erdeklődni déli 12—3 óra között Hellmann, Regele Ferdinand 101.

Baromfitenyésztő, keltetőgépek, műanyag tervezését is vállalja, telepvezetői állást keres. Cim a kiadóban.

Hölgyek figyelmébe. Legújabb

Bubi paróka transzformáció villanypal-
gondörítve, mely 6—8 hónapig megtartja
a hullám és gondörítést felelősség mel-
lett. Egyedüli készítője Mussa Gyula. Str
Memorandului 10.

Ebedlő, kaukázusi diógyökér, finom ki-
vételű eladó. Berkovics műasztalos Dézs-
ma u. 2.

Schwartz Ignácné Vegetárius Étterme Cluj, Calea Regele Ferdinand (Wesselényi ucca) 23. Bejárat a Szappan ucca felől. Változatos, izletes vegetárius ételek. Figyelmes kiszolgálás. Nagyon olcsó árak.

Magyarul, románul, németül beszélő zenei képesítés fölött rendelkező urinő magános urinő, vagy urnál házvezetőnő, vagy nevelőnő állást keres. Megkereséseket „35 éves“ jellegre kéri a kiadóba.

Egy jömeneteli faüzlethez társat keresek. Cim: Hellmann, Pata ucca 85.

Női és férfi fehérnemű varrást olcsó árban vállalom. Házhoz is megyek. Polák Lenke, Rudolf ut 7.

Jól bevezetett fogászati rendelő laboratóriummal családi okokból eladó, esetleg felszerelés nélkül a praxis átvehető. Bővebb felvilágosítás „Sanitas“ Dental-Depot Cluj, Str. Jorga 23.

Kitűnő karban levő hathengeres Steyer autó 30.000 lejért eladó Pflancer Petro-seni.

Egyetemi hallgató, orvosszigorló, aki francia, román, német nyelvet tökéletesen beszéli, korrepetálást vállal. Cim a kiadóban.

Azonnal elfoglalható teljesen különbe-
járatu szépen butorozott egészséges szo-
ba, fürdőszoba és zongorahasználattal is
kiadó. Str. Berthelot (Ötvös ucca) 25.

XIV. ÉVF.
Cluj—Kolo-
novembe
5692 ÉV

As Uj Kelet az
és bántás?

Cikkeink u
forrás meg

Kéziratokat
megőrzésükre

árom dara

A pénzügyminis-
terek kibocsá-
Cáfolta azt a
állami tisztvis-
előket vetnének ki.

Az igazság m-
sziviseleket új
rtosították, a
sebb fizetést ka-
lás, amire csak
k rá, hogy áldo

Másodsorban
minisztérium azo-
keket egyes lap-
zások konverzá-
zóltak. Így pé-
konverziós pé-
állírd lei lesz-
etben lehet szo-
onnan előterem

Végül cáfolja
arizban román
talak volna
litikusok.

A cáfolat fele-
ndazokat, akik
znak. És telje-
litikusok csaki
a kölcsönügybe
ra, hogy Páriz

Miután pedig
várványlik a
ég csak beszél-
n kölcsöntárgy

amerikai c

Aki Amerika
drész, vagy
nemi akarja,
mulmányt kell
pasztalás meg-
y-egy hír is e
y nép gazdasá-
strukturájába é
ga részletjell-
legzetességét
Ezek közé a h
ly arról szám-
állami állásra
yomatot kell
z, mert bezít-
enyegedik kér-
n — bandita
Tessék csak e
s lehet az, n
eréséhez felté-
yomat mellé
minisztérió le-
enyegedik em-
lt.

Nem kétséges,
erikai érdeke-
szellemek
életet annyira
ritán képmuta-
t megengedh-
et keresni, t
re.

Ma Amerika a
ekén, ahol a
t foglalkozás-
ártás, vagy e
bbi is egyik
amerikai mo-
et vág, belül
Az amerikai
ott fejezte
ajt arra anna
ására, melye-
ekkel“ szem-
ország tény-
gek országa, o
gyon is vesz-
moszféra hiva-
zthetik fel-
unk, ahol az
— bizonyo-
alapozva —
zhetnek elő-
Európa a vi-
asztikus m-
ment keres